

SLOVENSKE NÁRODNÉ
STREDISKO
PRE ĽUDSKÉ PRÁVA

Ročná záverečná správa

o činnosti Slovenského
národného strediska
pre ľudské práva
za rok **2023**

Názov: Ročná záverečná správa za rok 2023

Vydalo: Slovenské národné stredisko pre ľudské práva, Bratislava, 2024

Fotografie: Jakub Kováč, SNSLP

Grafika: Kovidesign

Kamila Černáková

Za obsah a jazykovú úpravu zodpovedajú autori a autorky.

Text neprešiel jazykovou korektúrou.

Nepredajné

ISBN: 978-80-8296-011-5

Obsah

	ÚVODNÉ SLOVO	5
I.	IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE	6
II.	POSTAVENIE A ÚLOHY	8
III.	ČINNOSŤ A VÝSTUPY	11
	PRÁVNA ČINNOSŤ	13
	EXTERNÁ ČINNOSŤ A MEDZINÁRODNÉ VZŤAHY	27
	KOMUNIKÁCIA	53
	VÝSKUMNÁ ČINNOSŤ	61
	VZDELÁVACIA ČINNOSŤ	64
	OSTATNÉ ÚLOHY	74
IV.	FINANČNÉ HOSPODÁRENIE	84

Úvodné slovo

Ročná záverečná správa Slovenského národného strediska pre ľudské práva predstavuje prehľad výsledkov najdôležitejších úloh a aktivít, ktorým sme sa venovali v roku 2023.

Aj v uplynulom roku bolo našim spoločným cieľom a zámerom bolo -vo vnútroštátnom i medzinárodnom kontexte- preukázať svoju inštitucionálnu aj osobnú odbornosť, kontinuálne zvyšovať dôveryhodnosť a viditeľnosť SNSLP vo verejnom priestore a v súlade so svojim poslaním, dôstojne plniť očakávania i záväzky, ktoré nám vyplývajú z mandátov národnej inštitúcie na podporu a ochranu ľudských práv a národného antidiskriminačného orgánu.

Všetky svoje zákonné a zásadné činnosti sme vykonávali aj v roku 2023 s nevyhnutnou dávkou odvahy, zánetenia a vytrvalosti, s plným vedomím potreby sústrediť sa nielen na

krátkodobé reakcie, ale predovšetkým na dlhodobý horizont predpokladaných ľudskoprávných dosahov a dôsledkov.

Profesionálne i ľudsky rešpektujeme a vyznávame hodnoty slobody, demokracie, rovnosti, nediskriminácie, pluralizmu, právneho štátu, úcty k ľudskej dôstojnosti a rešpektovaniu ľudských práv, vrátane práv osôb patriacich k menšinám.

Veríme, že Vás „odpočet“ našich najvýznamnejších zistení a výsledkov zaujme.

S úctou

Silvia Porubánová
výkonná riaditeľka SNSLP

SLOVENSKÉ NÁRODNÉ
STREDISKO
PRE ĽUDSKÉ PRÁVA

I. IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE

Názov:

Slovenské národné stredisko pre ľudské práva

Sídlo:

Laurinská 18, 811 01 Bratislava 1

IČO:

30 807 549 (pridelené Štatistickým úradom SR)

Štatutárny orgán:

PhDr. Silvia Porubánová - výkonná riaditeľka

Forma zriadenia:

Dohoda medzi vládou Slovenskej republiky a Organizáciou Spojených národov o zriadení Slovenského národného strediska pre ľudské práva - Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 29/1995 Z. z.

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 308/1993 Z. z. o zriadení Slovenského národného strediska pre ľudské práva v znení neskorších predpisov

Právna forma:

Nezávislá právnická osoba zriadená zákonom

Nezapisuje sa do Obchodného registra

Riadiaci a kontrolný orgán:

Správna rada

Predseda Správnej rady:

doc. JUDr. Peter Varga, PhD. (od 01.04.2021 do 01.04.2024)

Kontrolný orgán na hospodárenie s finančnými prostriedkami: Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Kontakt:

telefón: 02/208 501 14

e-mail: info@snslp.sk

www.snslp.sk

SLOVENSKÉ NÁRODNÉ
STREDISKO
PRE ĽUDSKÉ PRÁVA

II. POSTAVENIE A ÚLOHY

Slovenské národné stredisko pre ľudské práva (ďalej ako „Stredisko“) bolo zriadené zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 308/1993 Z. z. o zriadení Slovenského národného strediska pre ľudské práva (ďalej ako „zákon č. 308/1993 Z. z.“), s účinnosťou

od 1. januára 1994 na základe medzinárodnej zmluvy (Dohoda medzi vládou Slovenskej republiky a Organizáciou Spojených národov o zriadení Slovenského národného strediska pre ľudské práva - Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 29/1995 Z. z.). Podľa citovaného zákona je Stredisko nezávislou právnickou osobou sui generis, ktorá sa nezapisuje do Obchodného registra.

Podrobnosti o vnútorných pomeroch Strediska upravuje Štatút Strediska, ktorý je v súlade s citovanou medzinárodnou zmluvou, obsahujúcou tiež

záväzok vlády Slovenskej republiky (ďalej ako „SR“) finančne zabezpečiť udržateľnosť a právnu a prevádzkovú nezávislosť Strediska.

Stredisko ako nezávislá právnická osoba plní nezastupiteľné úlohy v oblasti ľudských práv a základných slobôd a dodržiavania zásady rovnakého zaobchádzania.

Od roku 2004 je činnosť Strediska úzko spätá s uplatňovaním antidiskriminačnej legislatívy v SR, kedy zákona č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) ustanovil Stredisko ako jedinú slovenskú inštitúciu pre rovnoprávnosť, t. j. pre posudzovanie dodržiavania zásady rovnakého zaobchádzania podľa antidiskriminačného zákona.

Stredisko v zmysle zákona č. 308/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov najmä:

- monitoruje a hodnotí dodržiavanie ľudských práv a dodržiavanie zásady rovnakého zaobchádzania podľa antidiskriminačného zákona,
- zhromažďuje a na požiadanie poskytuje informácie o rasizme, xenofóbii a antisemitizme v SR,
- uskutočňuje výskumy a prieskumy na poskytovanie údajov v oblasti ľudských práv, zhromažďuje a šíri informácie v tejto oblasti,
- pripravuje vzdelávacie aktivity a podieľa sa na informačných kampaniach s cieľom zvyšovania tolerance spoločnosti,
- zabezpečuje právnu pomoc obetiam diskriminácie a zastupuje účastníkov v konaní vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania podľa antidiskriminačného zákona,
- vydáva na požiadanie fyzických osôb alebo právnických osôb alebo z vlastnej iniciatívy odborné stanoviská vo veciach dodržiavania zásady rovnakého zaobchádzania podľa antidiskriminačného zákona,
- vykonáva nezávislé zisťovania týkajúce sa diskriminácie,
- vypracúva a uverejňuje správy a odporúčania o otázkach súvisiacich s diskrimináciou,
- poskytuje knižničné služby a iné služby v oblasti ľudských práv.

Stredisko každoročne, do 30. apríla, vypracúva a uverejňuje na svojom webovom sídle (pojem je súhrnný pre termíny webové sídlo a webová stránka) Správu o dodržiavaní ľudských práv vrátane zásady rovnakého zaobchádzania v Slovenskej republike za predchádzajúci rok, ktorú pred zverejnením prerokúva Správna rada Strediska na svojom zasadnutí.

Stredisko pri plnení úloh spolupracuje s orgánmi štátnej správy, územnej samosprávy, mimovládnyimi organizáciami, ktoré pôsobia v oblasti ľudských práv, s medzinárodnými organizáciami pôsobiace v tejto ob-

lasti a s partnerskými organizáciami v zahraničí, pôsobiace v oblasti ľudských práv. V súvislosti s postavením Strediska na medzinárodnej úrovni (ako národná inštitúcia na ochranu a podporu ľudských práv je členom európskej siete ENNHRI a ako orgán pre rovné zaobchádzanie je členom európskej siete Equinet) sa Stredisko zameriava na plnenie úloh vyplývajúcich z členstva v týchto medzinárodných zoskupeniach.

Všetky svoje zákonné úlohy a kľúčové aktivity vyvíja Stredisko aj v regiónoch prostredníctvom troch kancelárií v Žiline, Banskej Bystrici a Košiciach.

SLOVENSKÉ NÁRODNÉ
STREDISKO
PRE ĽUDSKÉ PRÁVA

III. ČINNOSŤ A VÝSTUPY

Prierezová úloha:

Správa o dodržiavaní ľudských práv vrátane zásady rovnakého zaobchádzania v Slovenskej republike za rok 2022

Správa o dodržiavaní ľudských práv vrátane zásady rovnakého zaobchádzania v Slovenskej republike za rok 2022 bola v súlade so zákonom o zriadení Strediska zverejnená dňa 30. apríla 2023 na webovej stránke Strediska.

Odkaz na Správu o dodržiavaní ľudských práv vrátane zásady rovnakého zaobchádzania v Slovenskej republike za rok 2022: <https://bit.ly/SpravaoLP>.

Dňa 12. júna 2023 sa v Divadle Pavla Országha Hviezdoslava v Bratislave uskutočnila verejná prezentácia Správy o dodržiavaní ľudských práv vrátane zásady rovnakého zaobchádzania v Slovenskej republike za rok 2022, ktorú moderovala Kristína Tormová. Súčasťou prezentácie bolo aj predstavenie inscenácie Dukla, údolie smrti.

PRÁVNÁ ČINNOSŤ

I. Poskytovaná právna pomoc

Celkový počet podnetov:

428 podnetov.

Podnety, v rámci ktorých osoby **namietali porušenie zákazu diskriminácie: 177** (41,35 %¹ z celkového počtu podnetov) z toho:

129 podnetov – pracovnoprávne vzťahy, im obdobné a s nimi súvisiace právne vzťahy;

22 podnetov – poskytovanie tovarov a služieb (vrátane bývania);

11 podnetov – vzdelávanie;

4 podnety – zdravotná starostlivosť;

3 podnety – sociálne zabezpečenie;

8 podnetov – ústavnoprávny zákaz diskriminácie a zákaz diskriminácie v zmysle medzinárodných právnych záväzkov;

¹ Medziročný nárast o 7,18%.

v kontexte zakázaných motívov menej priaznivého zaobchádzania:

52 podnetov – bez stotožnenia namietaného motívu so zakázanými dôvodmi menej priaznivého zaobchádzania;
15 podnetov – príslušnosť k etnickej skupine (rómskej);
14 podnetov – iné postavenie (napríklad podpis petície proti zamestnávateľovi, miesto výkonu práce, či sťažnosť na zamestnávateľa);
14 podnetov – pohlavie;
12 podnetov – zdravotné postihnutie alebo zdravotné znevýhodnenie
11 podnetov – vek;
7 podnetov – oznámenie kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti;
4 podnety – štátna príslušnosť;
3 podnety – zdravotný stav;
2 podnety – iné zmýšľanie alebo politické zmýšľanie;
2 podnety – členstvo a činnosť v odborovej organizácii;
1 podnet – rod;
1 podnet – sexuálna orientácia;
1 podnet – sociálny pôvod alebo majetok;
1 podnet – jazyk;
1 podnet – rodinný stav.

v kontexte foriem diskriminácie:

- forma diskriminácie nie je v rámci podnetu často určiteľná a závisí od vyhodnotenia a identifikácie ďalších definičných znakov diskriminácie, preto Stredisko upúšťa od evidencie a zberu týchto štatistických dát.

Podnety, v rámci ktorých Stredisko **dospelo k záveru o diskriminácii: 23** (12,99 %² z podnetov namietanej diskriminácie) z toho:

v 2 prípadoch išlo o porušenie ústavného zákazu diskriminácie
v 21 prípadoch išlo o porušenie zákazu diskriminácie v zmysle antidiskriminačného zákona a z toho

v kontexte oblastí chránených antidiskriminačným normatívom:

13 podnetov – pracovnoprávne vzťahy, im obdobné a s nimi súvisiace právne vzťahy (z toho v 2 prípadoch išlo o diskrimináciu v oblasti predzmluvných pracovnoprávných vzťahov);
4 podnety – poskytovanie tovarov a služieb (z toho v 1 prípade išlo o diskrimináciu v prístupe k bývaniu);
2 podnety – vzdelávanie;
2 podnety – zdravotná starostlivosť;

² Medziročný nárast o 0,69%.

v kontexte zakázaných motívov menej priaznivého zaobchádzania:

8 podnetov – iné postavenie (kritériá spočívajúce v primárne v sťažnostiach na zamestnávateľa, sťažnosti na kolegyňu, predchádzajúcom uvoľnení na výkon verejnej funkcie, petícii proti zamestnávateľovi, či mieste výkonu práce);

5 podnetov – zdravotné postihnutie alebo zdravotné znevýhodnenie;

4 podnety – pohlavie (vrátane 1 podnetu, kde Stredisko identifikovalo viacnásobnú diskrimináciu, t. j. aj z dôvodu iného postavenia dotknutej osoby);

3 podnety – príslušnosť k rómskej etnickej skupine (vrátane 1 podnetu, kde Stredisko identifikovalo viacnásobnú diskrimináciu, t. j. aj z dôvodu iného postavenia dotknutej osoby);

2 podnety – oznámenie kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti;

1 podnet – ruská národnosť;

1 podnet – iné zmyšľanie alebo politické zmyšľanie (zároveň išlo o viacnásobnú diskrimináciu aj z dôvodu iného postavenia dotknutej osoby).

v kontexte foriem diskriminácie:

11 podnetov – priama diskriminácia;

6 podnetov – obťažovanie;

2 podnety – sexuálne obťažovanie;

1 podnet – nepriama diskriminácia;

1 podnet – neoprávnený postih.

Odborné stanoviská podľa § 1 ods. 2, písm. f) zákona č. 308/1993 Z. z. o zriadení Slovenského národného strediska pre ľudské práva v znení neskorších právnych predpisov:

Stredisko vydalo celkovo **23 odborných stanovísk** (z toho v 5 prípadoch nedošlo k ich zverejneniu na webe Strediska z dôvodov na strane klientiek a klientov), a to k:

- definičným znakom diskriminácie vo forme sexuálneho obťažovania, vrátane interpretácie tejto formy diskriminácie súdmi.

 [Odborné stanovisko je dostupné online.](#)

- namietanej šikane v oblasti individuálnych a im obdobných pracovnoprávných vzťahov. Stredisko v posudzovanom prípade nedospelo k dôvodnému záveru o porušení zákazu diskriminácie z dôvodu absencie jej definičných znakov, potrebných ku konštatovaniu právnej domnienky o diskriminácii. Z vlastnej iniciatívy vydalo odborné stanovisko vzhľadom k potrebe edukácie o rozlišovaní medzi menej priaznivým zaobchádzaním, ktoré predstavuje porušenie zákazu diskriminácie a takým menej priaznivým zaobchádzaním, ktoré nie je diskrimináciou v zmysle zákona.

 [Odborné stanovisko je dostupné online.](#)

- absencii určitej miery príčinnej súvislosti medzi domnelým dôvodom diskriminácie a namietaným menej priaznivým zaobchádzaním. Stredisko nedospelo k dôvodnému záveru o diskriminácii, a to práve z dôvodu toho, že medzi označeným domnelým motívom menej priaznivého zaobchádzania a ním samotným musí existovať aspoň určitá miera príčinnej súvislosti potrebná na konštatovanie záverov o vyvrátení právnej domnienky o diskriminácii.

 [Odborné stanovisko je dostupné online.](#)

- diskriminácii z dôvodu pohlavia (materstva) v oblasti predzmluvných individuálnych pracovnoprávných vzťahov. Stredisko dospelo k dôvodnému záveru o porušení zákazu diskriminácie v priamej forme.

 [Odborné stanovisko je dostupné online.](#)

- diskriminácii v oblasti poskytovania tovarov a služieb. Stredisko vydalo odborné stanovisko na žiadosť Poradne pre občianske a ľudské práva, v ktorom konštatovalo diskrimináciu vo forme obťažovania v oblasti poskytovania tovarov a služieb z dôvodu etnicity, konkrétne obťažovanie rómskych žien šoférom autobusu.

 [Odborné stanovisko je dostupné online.](#)

- nepredĺženiu štátnozamestnaneckého pomeru v kontexte možného porušenia zásady rovnakého zaobchádzania. Stredisko konštatovalo, že v posudzovanom prípade nedošlo ku kumulatívnej identifikácii definičných znakov diskriminácie, konkrétne absentoval chránený dôvod diskriminácie.

 [Odborné stanovisko je dostupné online.](#)

- absencii menej priaznivého zaobchádzania ako základného definičného znaku právnej domnienky o porušení zákazu diskriminácie. Podľa právneho názoru Strediska v posudzovanej právnej veci bez zodpovedania predbežnej otázky, na ktorú nebolo oprávnené odpovedať, nebolo možné dospieť k záveru, že došlo k zakázanému menej priaznivému zaobchádzaniu, t. j. k diskriminácii dotknutej osoby.

 [Odborné stanovisko je dostupné online.](#)

- absencii príčinnej súvislosti (kauzálneho nexusu) medzi menej priaznivým zaobchádzaním a odborovou činnosťou, ako podmienky konštatovania prima facie porušenia zákazu diskriminácie.

 [Odborné stanovisko je dostupné online.](#)

- namietanej diskriminácii valným zhromaždením akciovej spoločnosti, kde Stredisko nedospelo k právnej domnienke o porušení zákazu diskriminácie, a to z dôvodu absencie základných definičných znakov diskriminácie.

 [Odborné stanovisko je dostupné online.](#)

- namietanej priamej diskriminácii v oblasti poskytovania ubytovacích služieb z dôvodu zdravotného znevýhodnenia, kde Stredisko v súčinnosti so Slovenskou obchodnou inšpekciou dospelo k dôvodnému záveru o priamej diskriminácii dotknutej osoby.

 [Odborné stanovisko je dostupné online.](#)

- diskriminácii z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu dotknutej osoby vo forme obťažovania, kde Stredisko skonštatovalo diskrimináciu klientky. Medzi dotknutou osobou a protistranou došlo aj na základe vydaného odborného stanoviska k mimosúdnomu urovnaniu antidiskriminačného sporu.

 [Odborné stanovisko je dostupné online.](#)

- diskriminácii v oblasti poskytovania tovarov a služieb – odborné stanovisko k posúdeniu podmienok parkovacej politiky mesta Košice vo vzťahu k získaniu rezidentskej parkovacej karty. Stredisko dospelo k záveru o nepriamej diskriminácii osôb so statusom dočasného útočiska z dôvodu ich iného postavenia v oblasti poskytovania služieb a podalo podnet príslušnej prokuratúre.

 [Odborné stanovisko je dostupné online.](#)

- namietanému postupu notárky pri osvedčení podpisu zrakovo znevýhodneného klienta, v rámci ktorého Stredisko nedospelo k dôvodnému záveru o porušení zákazu diskriminácie.

 [Odborné stanovisko je dostupné online.](#)

- neposkytnutiu platenej služby „vyhlásenia oznámenia pre verejnosť a občanov obce“. Stredisko dospelo k záveru, že obec neporušila zákaz diskriminácie voči klientovi, nakoľko dôvod odmietnutia poskytnutia služby súvisel s obsahom oznámenia, ktoré malo byť vyhlásené, nie s ním osobne. Službu s toľkým alebo obdobným obsahom by s vysokou mierou pravdepodobnosti obec odmietla poskytnúť aj iným osobám.

 [Odborné stanovisko je dostupné online.](#)

- k namietanej diskriminácii maloletého klienta v oblasti vzdelávania z dôvodu jeho zrkového postihnutia. Stredisko skonštatovalo, že škola svojím konaním a zároveň opomínaním konania porušila zákaz diskriminácie vo forme priamej diskriminácie a odmietnutia „primeraných úprav“.

 [Odborné stanovisko je dostupné online.](#)

- k namietanej diskriminácii z dôvodu pohlavia, spočívajúcej v zľavnenom vstupnom na verejné podujatie pre ženy. Stredisko dospelo k záveru o primeranosti namietanej praxe a neskonštatovalo porušenie zákazu diskriminácie.

 [Odborné stanovisko je dostupné online.](#)

- k legitímnosti a ospravedlniteľnosti menej priaznivého zaobchádzania na základe kritéria doby trvania pracovného pomeru, na základe ktorého sa zamestnávateľ rozhoduje, či umožní zamestnancom účasť na ďalšom vzdelávaní. Stredisko v posudzovanom prípade nedospelo k dôvodnej právnej domnienke o porušení zákazu diskriminácie.

 [Odborné stanovisko je dostupné online.](#)

- k priamej diskriminácii z dôvodu iného postavenia spočívajúceho v menej priaznivom zaobchádzaní so zamestnankyňou z dôvodu jej predchádzajúceho uvoľnenia zamestnávateľom na výkon verejnej funkcie. Stredisko dospelo k záveru o viacnásobnej diskriminácii zamestnankyne, t. j. vrátane naplnenia jej definičných znakov z dôvodu iného zmýšľania a politického zmýšľania dotknutej osoby. Aj na základe Strediskom vydaného odborného stanoviska dospeli strany antidiskriminačného sporu k jeho mimosúdnemu zmierlivému urovnaniu.

 [Odborné stanovisko je dostupné online.](#)

- v ďalších 5 prípadoch sú odborné stanoviská súčasťou „živých právnych vecí“, kedy by ich zverejnenie mohlo byť na ťarchu dotknutej osoby, resp. klientky a klienti doposiaľ nesúhlasili so zdieľaním informácií, tvoriacich obsah odborných stanovísk.

Odborné vyjadrenia v zmysle článku 12 ods. 1 a 2 zákona č. 460/1992 Zb. Ústavy Slovenskej republiky a § 1 ods. 2, písm. e) zákona č. 308/1993 Z. z. o zriadení Slovenského národného strediska pre ľudské práva v znení neskorších právnych predpisov

Stredisko vydalo celkovo **11 odborných vyjadrení**, a to k posúdeniu:

- mimoriadnej valorizácie dôchodkových dávok – v odbornom vyjadrení Stredisko konštatuje, že došlo k znevýhodneniu poberateľov vdovských-vdoveckých, sirotských a invalidných výsluhových dôchodcov tým, že zákonodarca súčasne s novelizáciou zákona o sociálnom poistení novelizoval aj zákon o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov. Nečinnosť zákonodarcu tak predstavuje porušenie čl. 12 ods. 2 v spojení s čl. 39 ods. 1 Ústavy.

 [Odborné vyjadrenie je dostupné online.](#)

- súbežného uplatňovania všeobecného systému sociálneho poistenia a osobitného systému sociálneho zabezpečenia - v odbornom vyjadrení Stredisko konštatuje, že aj naďalej dochádza k znevýhodneniu poistencov, ktorí získali obdobie výkonu služby policajta a vojaka v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok a ktorí súčasne získali obdobie dôchodkového poistenia podľa zákona o sociálnom poistení vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia tým, že zákonodarca nezosúladiť ustanovenia zákona o sociálnom poistení s ustálenou judikatúrou Najvyššieho súdu SR. Nečinnosť zákonodarcu tak predstavuje porušenie čl. 12 ods. 2 v spojení s čl. 39 ods. 1 Ústavy.

 [Odborné vyjadrenie je dostupné online.](#)

- nároku na rodičovský dôchodok - Stredisko v odbornom vyjadrení konštatuje, že nedochádza k protiústavnému znevýhodneniu časti poistencov pri posudzovaní nároku na rodičovský dôchodok. Ustanovenie § 66b ods. 1 v spojení s § 60a ods. 4 zákona o sociálnom poistení podľa názoru Strediska vykazuje súlad s čl. 12 ods. 2 v spojení s čl. 39 ods. 1 a 5 Ústavy.

 [Odborné vyjadrenie je dostupné online.](#)

- podmienok vydávania parkovacích kariet – Stredisko v odbornom vyjadrení dospelo k záveru, že obyvatelia mesta Trenčín, ktorí majú motorové vozidlá kategórie 14 L, M1 a N1 s celkovou dĺžkou nepresahujúcou 5,3 m sa nenachádzajú v porovnateľnej situácii s obyvateľmi, ktorí majú motorové vozidlá s celkovou dĺžkou presahujúcou 5,3 m z hľadiska nároku na vydanie parkovacej karty, a to z dôvodu stanovenej dĺžky a šírky osobných vozidiel v zmysle aktuálne platnej normy STN 73 6056, na ktorých rozmery sú prispôbené parkovacie miesta. Právo na vydanie parkovacej karty nie je ľudským právom alebo základnou slobodou.

 [Odborné vyjadrenie je dostupné online.](#)

- podmienok odmeňovania zdravotníckych zamestnancov – Stredisko vydalo odborné vyjadrenie k hmotnoprávnej úprave stanovujúcej podmienky odmeňovania zdravotníckych pracovníkov. Stredisko konštatovalo, že ustanovenie § 80b ods. 5 zákona o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, nie je v rozpore s Ústavou a nepredstavuje porušenie jej čl. 12 ods. 2 v spojení s čl. 36 ods. 1.

 [Odborné vyjadrenie je dostupné online.](#)

- rozdielnych podmienok vzniku nároku na stabilizačný príspevok zamestnancov v oblasti sociálnych služieb a v zdravotníctve - Stredisko dospelo k dôvodnému záveru, v zmysle ktorého rozdielny prístup zo strany zákonodarcu smerom k úprave nároku na poskytnutie stabilizačného príplatku pre zamestnancov sociálnych služieb a zamestnancov poskytovateľov zdravotníckej starostlivosti nie je možné považovať za diskrimináciu. Ide totiž o samostatné právne úpravy v rámci dvoch rôznych oblastí. Stredisko zároveň nedospelo k záveru, že by právna úprava § 102a zákona o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, upravujúca nárok zdravotníckych zamestnancov poskytovateľov zdravotnej starostlivosti na stabilizačný príspevok, by mohla byť v rozpore s čl. 12 ods. 2 Ústavy.

 [Odborné vyjadrenie je dostupné online.](#)

- podmienok nároku na vdovský výsluhový dôchodok – Stredisko v odbornom vyjadrení primárne posudzovalo súčasné znenie zákona o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov, ktoré neobsahuje úpravu ohľadom nároku žien, ktoré sú matkami jedného dieťaťa na vdovský výsluhový dôchodok po jednom roku od smrti manžela. Stredisko skonštatovalo, že predmetné ustanovenie zákona o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov, by mohlo byť v rozpore s Ústavou SR a predstavovať porušenie čl. 12 ods. 2 Ústavy SR v spojení s čl. 39 ods. 1 Ústavy SR.

 [Odborné vyjadrenie je dostupné online.](#)

- nepriamej diskriminácie rómskych detí v sociálnej oblasti – Stredisko v odbornom vyjadrení hodnotilo, či je § 8 zákona č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení sa dopĺňa odsekom Ustanovenie v súlade s čl. 12 ods. 1 a 2 Ústavy v spojení s čl. 19 ods. 2 a čl. 14 Dohovoru v spojení s čl. 8 Dohovoru a s čl. 2, čl. 3 a čl. 27 Dohovoru o právach dieťaťa. Dospelo k záveru, že legitímny cieľ možno dosiahnuť menej invazívnym spôsobom ako znížením štátnej sociálnej dávky o polovicu pri určení osobitného príjemcu pri riadnom neplnení povinného vzdelávania resp. povinného predprimárneho vzdelávania. Štát už v minulosti prijal dostatočné prostriedky na dosiahnutie takéhoto cieľa. Vyčlenenie skupiny rómskych detí nemožno v posudzovanom prípade nijako ospravedliť. Diskriminačné ustanovenie nie je primerané a nevyhnuté na dosiahnutie stanoveného cieľa. Podľa názoru Strediska sú splnené všetky predpoklady na to, aby Ústavný súd v predmetnej právnej veci vyslovil nesúlad Ustanovenia s čl. 12 ods. 1 a 2 Ústavy v spojení s čl. 19 ods. 2 a čl. 14 Dohovoru v spojení s čl. 8 Dohovoru a jeho rozpor s čl. 2, čl. 3 a čl. 27 Dohovoru o právach dieťaťa.

 [Odborné vyjadrenie je dostupné online.](#)

- primeranosti podmienky 50 000 plnoletých členov pre registráciu cirkvi alebo náboženskej spoločnosti - Stredisko hodnotilo, či ustanovenia § 11 a § 12 písm. d) zákona o slobode náboženskej viery sú v súlade s čl. 12 ods. 1 a 2 Ústavy SR v spojení s čl. 24 Ústavy SR a čl. 29 Ústavy SR a s čl. 14 Dohovoru v spojení s jeho čl. 9 a čl. 11. Zameralo sa na požiadavku, ktorá stanovuje početný cenzus na registráciu cirkvi alebo náboženskej spoločnosti. Dospelo k záveru, že legitímny cieľ, ktorý stanovil zákonodarca možno dosiahnuť šetrnejším spôsobom ako vyčlenením určitej skupiny osôb, ktorá sa hlási k menšinovému náboženskému vyznaniu a ktorej počet členov nedosahuje 50 000. Vyčlenenie skupiny osôb tak v takomto prípade nemožno ospravedlniť. Podľa názoru Strediska, sú splnené všetky predpoklady na to, aby Ústavný súd v predmetnej právnej veci vyslovil nesúlad ustanovenia § 11 a § 12 písm. d) zákona o slobode náboženskej viery, ktoré stanovujú požiadavku 50 000 plnoletých členov pre registráciu cirkvi alebo náboženskej spoločnosti s Ústavou SR a Dohovorom.

[Odborné vyjadrenie je dostupné online.](#)

- v jednom prípade Stredisko nezverejnilo odborné vyjadrenie z dôvodu na strane klienta.

Nezávislé zisťovania podľa § 1 ods. 2, písm. g) zákona č. 308/1993 Z. z. o zriadení Slovenského národného strediska pre ľudské práva v znení neskorších právnych predpisov:

Celkový počet nezávislých zisťovaní: 1

- Stredisko vykonalo nezávislé zisťovanie týkajúce sa nečinnosti mesta Krupina v rámci riešenia prístupovej cesty k bytovému domu Červená hora 1716/90, na základe podnetu zo dňa 21. februára 2023. Obchodná spoločnosť, ktorá je vlastníkom pozemku, cez ktorý prechádza účelová cesta, zamedzila obyvateľom prístup k bytovému domu vybudovaním betónového plotu. Tí sú nútení chodiť po lúke vzdialenej od vchodu do bytového domu približne 400 m. Prístup k bytovému domu je sťažený najmä pre matky s deťmi a detskými kočíkmi v prípade nepriaznivého počasia. Jedným z problémov, ktorý vnímajú obyvatelia bytového domu, je aj umiestnenie kontajnerov na odpad a poštových schránok, ktoré sú od neho vzdialené približne 500 m. Problémom je aj otázka prístupu záchranných zložiek priamo k bytovému domu. Vlastníkom bytového domu je mesto Krupina a bytový dom slúži ako sociálna ubytovňa. Domnelým dôvodom nečinnosti mesta Krupina mala byť etnická príslušnosť obyvateľov bytového domu. Stredisko nie je oprávnené podať žalobu o zriadenie vecného bremena. Právo podať takýto návrh súdu je plne v dispozícii vlastníka stavby, teda mesta Krupina, pričom na podanie návrhu nie je zo strany nájomníkov bytového domu právny nárok.

 [Nezávislé zisťovanie je dostupné online.](#)

Podané antidiskriminačné žaloby: 2

- individuálna žaloba - Predmetom sporu je diskriminácia klienta v oblasti vzdelávania z dôvodu jeho zrakového postihnutia. Škola neumožnila žalobcovi používať jeho vlastné kompenzačné pomôcky, jej zástupcovia od neho svojvoľne vyžadovali tlačivo obsahujúce „odporúčanie na oslobodenie od povinnej telesnej výchovy“, neprimerane redukovali jeho vzdelávanie v predmetoch Telesná a športová výchova a Pohybová príprava a vyčleňovali ho z kolektívu žiakov pri vyučovaní týchto predmetov. Stredisko konštatovalo, že škola svojím konaním a naopak jeho opomenutím porušila zákaz diskriminácie vo forme priamej diskriminácie a odmietnutia „primeraných úprav“. V konaní ešte nedošlo k nariadeniu pojednávania.
- verejná žaloba – Stredisko podalo v roku 2023 jednu verejnú žalobu v právnej veci diskriminácie vo forme sexuálneho obťažovania v oblasti vzdelávania, a to na Okresný súd Pezinok, ktorý konanie eviduje pod spisovou značkou: 47C/45/2023. Konkrétne ide o diskrimináciu z dôvodu pohlavia.

Aktuálne súdne konania: 8 (vrátane dvoch vyššie zmienených)

- V právnej veci žalobkýň, priamo diskriminovaných z dôvodu iného postavenia, miesta ich trvalého pobytu, v oblasti poskytovania služieb, nebolo od začatia súdneho konania, t. j. od 14.7.2021 vytýčené pojednávanie. Stredisko sa v mene žalobkýň pravidelne dopytuje súdu na jeho procesnú aktivitu v danej veci.
- Žalovaný zabránil žalobcovi internou všeobecne záväznou normou vo výkone pracovnej činnosti z dôvodu jeho veku. Dopustil sa tým priamej diskriminácie. V januári 2023 sa klient osobne opakovane, avšak neúspešne, pokúsil o zmier. Po doručení repliky žalovaného dňa 21.6.2023 odoslalo Stredisko v mene klienta dňa 4.7.2023 súdu dupliku. Súd vo veci doposiaľ nenariadil pojednávanie.
- V právnej veci žalobkyne, priamo diskriminovanej zamestnávateľom z dôvodu jej iného postavenia, spočívajúceho v názorových nezhodách s „kolegyňou“, súd v roku 2022 dvakrát odročil pojednávanie. Raz z dôvodu na strane žalovaného a raz z dôvodu na strane súdu. Na konci kalendárneho roka žalobkyňa požiadala Stredisko o úkony smerujúce k mimosúdnejmu urovneniu sporu. V januári a februári 2023 došlo k opakovanému neúspešnému pokusu o zmier. Súd vo veci pojednával 18.4.2023 a 8.8.2023. Dňa 21.8.2023 doručil Stredisku písomné vyjadrenie žalovaného k výsledkom svedeckého dokazovania. Stredisko naň reagovalo dňa 9.10.2023 písomným vyjadrením v mene žalobkyne k výsledkom svedeckého dokazovania. K ďalšiemu pojednávaniu došlo 24.10.2023. Následne tak žalovaný, ako aj žalobkyňa doručili súdu ďalšie písomné vyjadrenia k výsledkom dokazovania.
- V právnej veci maloletej žalobkyne, priamo diskriminovanej z dôvodu jej zdravotného postihnutia, v oblasti prístupu k vzdelávaniu, podalo Stredisko 11.5.2022 v mene žalobkyne po čiastočnom úspechu vo veci samej vo zvyšnej časti dovolanie. Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci rozhodol 26.10.2023, uznesením, evidovaným pod spisovou značkou 5Cdo/143/2022 z 26.10.2023. Rozhodnutie je dostupné online na: <https://www.nsud.sk/rozhodnutia/5c-do1432022/>.
- Uznesením z 28.2.2022 pribral súd Stredisko do konania v procesnom postavení osobitného subjektu podľa § 95 Civilného sporového poriadku, a to v rámci rozhodovania o antidiskriminačnej žalobe žalobcu, ktorý namieta priamu diskrimináciu z dôvodu jeho iného postavenia zo strany zamestnávateľa. Iné postavenie žalobcu má spočívať v jeho poukazovaní na rôzne pochybenia zamestnávateľa. V roku 2023 sa neuskutočnilo žiadne pojednávanie.
- Mestský súd Košice pribral uznesením Stredisko do konania vo veci individuálneho pracovnoprávneho sporu. Po oboznámení sa s obsahom elektronického spisu dospelo Stredisko k jednoznačnému záveru o nedôvodnom pribratí do konania z dôvodu absencie základných definičných znakov diskriminácie a 18.12.2023 odoslalo súdu oznámenie o odmietnutí procesného postavenia osobitného subjektu.

Dohody o zmierlivom mimosúdnom urovaní anti-diskriminačného sporu: 4

Stredisko eviduje 4 prípady uzavretých dohôd o mimosúdnom urovaní antidiskriminačných sporov (bez ohľadu na ich formu), ku ktorým buď prispelo vydaním odborného stanoviska alebo priamo rokovaním v mene osoby dotknutej porušením zákazu diskriminácie. Žiadne z uvedeného počtu dohôd nie sú verejne prístupné z dôvodov na strane klientiek a klientov, avšak v dvoch z týchto prípadov došlo k uzavretiu dohôd v nadväznosti na Strediskom vydané odborné stanoviská (pozri v časti „odborné stanoviská“).

Výber z ďalšej činnosti:

- Stredisko sa spolupodieľalo na vypracovaní nezávislého stanoviska (tzv. amicus curiae) Ústavnému súdu Slovenskej republiky k návrhu na začatie konania o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) Ústavy SR týkajúceho sa absencie právnej ochrany párov rovnakého pohlavia z dôvodu legislatívnej nečinnosti Národnej rady Slovenskej republiky.
- Stredisko vypracovalo a odoslalo Application for leave to submit written comments/ žiadosť ESLP o možnosť podať podanie amicus curiae vo veci Salay proti Slovensku (spoločné podanie s EQUINET).
- Stredisko sa spolupodieľalo na tvorbe obsahu tzv. spoločného listu Strediska a Poradne pre občianske a ľudské práva, adresovaného Európskej komisii, v ktorom vyjadrilo znepokojenie nad súčasnými politickými opatreniami vlády SR smerom k poskytovaniu prostriedkov z fondov EÚ pridelených na realizáciu Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky na odstraňovania dvojomenných prevádzok základných škôl v blízkosti vylúčených rómskych komunít a to rozširovaním kapacít týchto škôl, čo môže viesť k prehĺbovaniu segregácie rómskych detí vo vzdelávaní.
- Sťažnosť Európskej komisii na zámer poskytnutia finančných prostriedkov v rámci iniciatívy Catching-up regions, určenej na pomoc dobiehajúcim regiónom (ktorá je realizovaná Európskou komisiou v spolupráci so Svetovou bankou) na financovanie prípravy projektovej dokumentácie výstavby základnej školy vo vylúčenej lokalite v Trebišove.

II. Strategické témy

1. Segregácia vo vzdelávaní

- a. Monitorovanie, vyhodnocovanie a prijímanie konkrétnych návrhov riešení v súvislosti so segregáciou na vybraných základných školách.
- b. Verejné informovanie o zisteniach

Stredisko monitorovalo implementáciu odporúčaní, ktoré vypracovalo a adresovalo uvedeným vybraným školám v roku 2022. V priebehu mesiacov september až november 2023 kontaktovalo zástupcov škôl s otázkami, ktorých zámerom bola aktualizácia stavu a zisťovanie, či dochádza k postupnému odstraňovaniu segregáčného protiprávneho stavu. Vzhľadom na to, že školy informovali Stredisko až v poslednom štvrtroku kalendárneho roka 2023, všetky získané informácie Stredisko priebežne vyhodnotí v prvej polovici kalendárneho roka 2024, vypracuje zápisnice z monitoringu a následne zvolí formu a spôsob informovania o konkrétnych zisteniach, resp. prijme právne kroky smerujúce k riešeniu spočívajúcemu v postupnom odstraňovaní segregácie. Stredisko zároveň zaevidovalo dva prípady namietanej možnej segregácie rómskych detí v oblasti vzdelávania v Humennom a Trebišove. V priebehu roka komunikovalo so zástupcami škôl, preverovalo situáciu a po zhromaždení všetkých relevantných dát zvolí postup, ktorý by smeroval k efektívnemu riešeniu spočívajúcemu v odstránení zisteného protiprávneho stavu. Medzitým v decembri 2023 pripravovalo otvorený list pre Európsku komisiu, ktorým chce upozorniť na využívanie finančných prostriedkov Európskej únie na vybudovanie novej základnej školy vo vylúčenej lokalite v meste Trebišov a zároveň v tom istom mesiaci, decembri 2023, pripravovalo list pre Svetovú banku v rovnakom prípade. Ďalšie informácie o činnosti v oblasti odstraňovania segregácie rómskych detí v oblasti vzdelávania uvádzame v texte vyššie.

2. Novela antidiskriminačného zákona

- a. Analýza známych poznatkov Verejné informovanie o zisteniach
- b. Príprava návrhu novely

Zástupcovia Strediska absolvovali v septembri 2023 osobné stretnutie so zástupcami Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky k výmene poznatkov (nadbudnutých rešeršou v prvom polroku kalendárneho roka 2023) a formulácii návrhov na prípravu novely antidiskriminačného zákona. Po ňom nasledovala výmena informácií elektronickou formou, v rámci ktorej si obe strany vyjasnili argumentačné stanoviská k návrhom na úpravu a doplnenie jednotlivých ustanovení, čoho výsledkom sú dokumenty označené pracovným názvom – podklady k novele antidiskriminačného zákona. Stredisko plánuje v tejto veci naďalej komunikovať so zástupcami ministerstva a zapojiť sa do konkrétnych štádií legislatívneho konania k príprave návrhu zákona, ktorým by malo dôjsť k novele zákona a ďalších súvisiacich právnych predpisov.

III. Závazky vyplývajúce z akčných plánov a stratégií

Právne analyzovať inštitút rovného odmeňovania

Stredisko vypracovalo a na svojom webovom sídle zverejnilo Právnu analýzu inštitútu rovného odmeňovania.

Publikácia poskytuje prehľad právnej úpravy rovného odmeňovania v SR a právnych prostriedkov jej uplatňovania. Okrem toho analyzuje smernicu EÚ, ktorá posilňuje uplatňovanie zásady rovnakej odmeny.

 [Publikácia je dostupná online.](#)

EXTERNÁ ČINNOSŤ A MEDZINÁRODNÉ VZŤAHY

I. Strategické témy

1. Ľudskoprávne aspekty právneho štátu a demokratický priestor

a. Správa o právnom štáte v Slovenskej republike

V marci 2023 Stredisko predložilo sieti ENNHRI Správu o právnom štáte, ktorá tvorí kapitolu spoločnej správy členských organizácií ENNHRI predloženej Európskej komisii (State of the rule of law in the European Union – Reports from National Human Rights Institutions). V rámci správy Stredisko adresuje rôzne oblasti právneho štátu na Slovensku, vrátane fungovania NHRI, napĺňania medzinárodných odporúčaní v oblasti ľudských práv adresovaných Slovenskej republike, implementáciu rozhodnutí európskych súdov na vnútroštátnej úrovni či fungovanie a financovanie občianskej spoločnosti. Kapitola pripravená Strediskom bola následne preložená do slovenského jazyka.

Dňa 28. marca 2023 zástupkyne Strediska rokovali s predstaviteľmi Európskej komisie v rámci technickej návštevy za účelom prípravy Správy o právnom štáte za rok 2023, pričom poskytli bližšie informácie o inštitucionálnom rámci ochrany ľudských práv na Slovensku, najväčších výzvach v oblasti ľudských práv, ako aj o demokratickom priestore pre organizácie občianskej spoločnosti a obhajcov a obhajkyne ľudských práv na Slovensku.

 [Publikácia je dostupná online.](#)

b. Monitorovanie implementácie odporúčaní Európskej komisie a Strediska v rámci mechanizmu ochrany právneho štátu

Súčasťou Správy o právnom štáte v Slovenskej republike 2023, ktorú Stredisko predložilo prostredníctvom siete ENNHRI Európskej komisii bolo aj hodnotenie implementácie odporúčaní Európskej komisie a Strediska adresovaných Slovenskej republike v rámci mechanizmu ochrany právneho štátu za rok 2022. Implementáciu odporúčaní za rok 2023 Stredisko monitorovalo priebežne, o svojich zisteniach informovalo počas Festivalu právneho štátu organizovaného na jeseň 2023 a zhromažďovalo ich na účely prípravy Správy o právnom štát v Slovenskej republike 2024.

c. Implementácia projektu „Podpora vnútroštátnych inštitúcií pre ľudské práva pri monitorovaní základných práv a ľudskoprávnych aspektov právneho štátu“

V roku 2023 Stredisko pokračovalo v implementácii projektu, pričom realizovalo viaceré projektové aktivity, vrátane prípravy a vydania odborných publikácií, organizácie Festivalu právneho štátu a organizácie odborných workshopov.

Zástupkyne Strediska sa zároveň zúčastnili dvoch študijných návštev Agentúry EÚ pre základné práva vo Viedni s cieľom zvyšovania kapacít a prípravy realizácie nadväzujúcich aktivít projektu, osobitne cielených školení o uplatňovaní Charty základných práv EÚ (marec 2023 a október 2023), ako aj osobného stretnutia projektových partnerov v Osle (28.-31.8.2023).

Inštitucionálna štruktúra ochrany základných ľudských práv na vnútroštátnej úrovni – Slovensko

V rámci projektu Stredisko pripravilo štúdiu, ktorá analyzuje inštitucionálnu štruktúru ochrany ľudských práv v Slovenskej republike prostredníctvom analýzy mandátov jednotlivých vnútroštátnych inštitúcií a orgánov verejnej moci.

 [Publikácia je dostupná online.](#)

 [Publikácia je dostupná aj v anglickom jazyku.](#)

Východisková správa o možnostiach posilnenia situácie v oblasti základných práv prostredníctvom intenzívnejšieho využitia Charty základných práv Európskej únie

Táto správa analyzuje, akým spôsobom je implementovaná Charta základných práv Európskej únie súdnou, výkonnou a zákonodarnou mocou na Slovensku.

 [Publikácia je dostupná online.](#)

 [Publikácia je dostupná aj v anglickom jazyku.](#)

Zhromažďovanie sľubných postupov pri uplatňovaní Charty základných práv Európskej únie národnými inštitúciami pre ľudské práva

Pripravili sme štúdiu, ktorá obsahuje zbierku osvedčených postupov aplikácie Charty základných práv EÚ národnými inštitúciami pre ľudské práva.

Úloha vnútroštátnych orgánov s kompetenciou v oblasti ľudských práv pri zabezpečovaní súladu fondov EÚ so základnými právami – Slovensko

Ako súčasť aktivít zameraných na súlad čerpania fondov EÚ s Chartou základných práv Európskej únie Stredisko vydalo štúdiu, ktorá je zameraná na potenciálnu úlohu Strediska pri implementácii podmienky dodržiavania základných práv, na základe analýzy štruktúry implementácie fondov Európskej únie v Slovenskej republike.

 [Publikácia je dostupná online.](#)

 [Publikácia je dostupná aj v anglickom jazyku.](#)

V spolupráci s externou expertkou doc. JUDr. Hanou Kováčikovou, PhD., Stredisko vydalo usmernenie s názvom Využívanie finančných prostriedkov Európskej únie pri dodržiavaní a presadzovaní základných práv: Sprievodca uplatňovaním novej podmienky Chartou základných práv Európskej únie. Stredisko v nadväznosti na toto usmernenie zorganizovalo dňa 30.10.2023 v Bratislave [workshop](#), na ktorom bolo účastníčkam a účastníkom predstavené uplatňovanie novej podmienky Chartou základných práv EÚ pri čerpaní fondov Európskej únie.

V rámci aktivít zameraných na monitorovanie ľudskoprávných aspektov právneho štátu bola preložená Správa o právnom štáte v Slovenskej republike za rok 2023 do slovenského jazyka. Správa bola v rámci komunikačných aktivít poskytnutá partnerom na sérii piatich podujatí s názvom **Festival právneho štátu**. Festival právneho štátu tvorilo 5 odborných diskusií formou pracovných raňajok venovaných rôznym aspektom právneho štátu na Slovensku. Podujatia realizované v Bratislave sa konali v spolupráci so Zastúpením Európskej komisie na Slovensku.

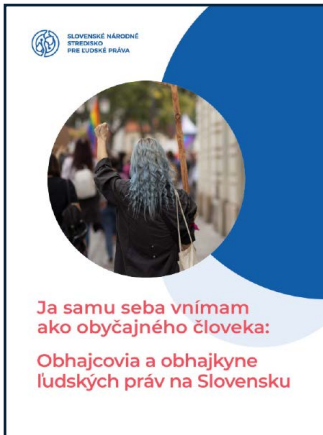
- 7.11.2023 Festival právneho štátu - diskusia na tému priestor pre občiansku spoločnosť v právnom štáte – Bratislava
- 13.11.2023 Festival právneho štátu - diskusia na tému ochrana novinárov a novinárk ako základný prvok právneho štátu – Bratislava
- 21.11.2023 Festival právneho štátu - diskusia na tému vytváranie verejných politík v právnom štáte – Bratislava
- 27.11.2023 Festival právneho štátu - diskusia na tému priestor pre občiansku spoločnosť v právnom štáte – Banská Bystrica
- 14.12.2023 Festival právneho štátu - diskusia na tému priestor pre občiansku spoločnosť a novinárky a novinárov v právnom štáte – Košice

Ako súčasť projektových aktivít Stredisko koncom roka 2023 zorganizovalo dva workshopy na tému implementácie Charty základných práv Európskej únie na vnútroštátnej úrovni. Workshopy boli určené pre študentky a študentov práva Právnickej fakulty Trnavskej univerzity (29.11.2023, online) a pre neziskové organizácie a ostatné inštitúcie ochrany ľudských práv (7.12.2023, Bratislava).

d. Správa mapujúca demokratický priestor pre obhajcov a obhajkyne ľudských práv na Slovensku

Ja samu seba vnímam ako obyčajného človeka: Obhajcovia a obhajkyne ľudských práv na Slovensku

Stredisko analyzovalo súčasný právny stav, na základe ktorého je v podmienkach Slovenskej republiky obmedzená možnosť darovať krv mužmi, ktorí mali v období posledných 12 mesiacov sexuálny styk s mužom. Cieľom analýzy je poskytnúť komplexné zhodnotenie súčasného stavu v kontexte vnútroštátnej a európskej legislatívy a medzinárodných záväzkov v oblasti ľudských práv. Súčasťou je komparácia pravidiel aplikovaných v členských krajinách Európskej únie a vybraných štátoch. Aplikovaním testu proporcionality vyhodnocuje Stredisko obmedzenie darovať krv gejmí a bisexuálmi vo vzťahu k

oprávnenosti zásahu do ľudských práv. Analýza obsahuje aj odporúčania na úpravu dotazníka darcu krvi tak, aby boli rešpektované medzinárodné ľudskoprávne štandardy, technické požiadavky na krv a zložky z krvi a pri zabezpečení ochrany zdravia prijímateľov transfúzných liekov zároveň garantované právo gejev a bisexuálov na ochranu súkromného života bez diskriminácie.

 [Publikácia je dostupná online.](#)

2. Práva LGBTI+ osôb

a. Legislatívne návrhy posilňujúce postavenie a práva LGBTI+ osôb

Vo februári 2023 Stredisko adresovalo pripomienku **k návrhu zákona o fiduciárnom vyhlásení a o zmene a doplnení niektorých zákonov (LP/2023/62)** predloženému do medzirezortného pripomienkového konania Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky. Stredisko navrhlo návrh zákona stiahnuť a prepracovať v súlade so záväzkami vyplývajúcimi z čl. 8 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej ako „Dohovor“), v zmysle ktorého majú štáty zabezpečiť právne uznanie a ochranu párom rovnakého pohlavia prostredníctvom osobitného právneho rámca. Pre naplnenie pozitívneho záväzku vyplývajúceho z čl. 8 Dohovoru by mal právny rámec spĺňať podmienku uznania existencie partnerského vzťahu a jeho overenie vzájomným vyhlásením dôstojnou formou (vyhlásenie pred matrikou) a ochrana takto právne uznaného vzťahu prostredníctvom okruhu vzájomných práv a povinností partnerov garantovaných štátom (napr. právo na určenie spoločného priezviska, resp. právo preziať priezvisko druhej osoby ako priezvisko pred alebo po vlastnom priezvisku, možnosť vzniku bezpodielového spoluvlastníctva a s ním súvisiacich práv, dedenie zo zákona v prvej dedičskej skupine, vzájomná vyživovacia povinnosť, nárok na vybrané dávky sociálneho zabezpečenia a pod.). Z návrhu zákona vyplýva, že inštitút fiduciárnych vyhlásení (inštitút dôverníka) predstavuje svojím obsahom a dôsledkami len ďalšiu formu „splnomocnenia“ na zastupovanie v bežných veciach a informovanie o zdravotnom stave, pričom je okruh oprávnení rozšírený o možnosť právne vyjadriť svoje želanie o poručníkovi detí po smrti a možnosť vyjadriť želanie, kto má byť správcom dedičstva. Navrhovaný inštitút fiduciárneho vyhlásenia nemusí byť vzájomný a dokonca jedna osoba môže za vybraných okolností mať aj viac.

V júni 2023 zaslalo pred rokovaním o **návrhu poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Jozefa Lukáča, Anny Andrejuvovej, Evy Hudecovej a Anny Záborskej na vydanie zákona, ktorým sa dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 301/1995 Z. z. o druhom čísle v znení neskorších predpisov (parlamentná tlač č. 1486)** v druhom čítaní list poslancom a poslankyniam Národnej rady Slovenskej republiky (ďalej ako „NRSR“), v ktorom upozorňuje na rozpor návrhu zákona s právom na ochranu súkromného života transrodových osôb a vyzvalo ich na odmietnutie predmetného návrhu. Deklarovaným cieľom návrhu zákona bolo posilnenie právnej istoty zabezpečením ústavne konformného výkladu pojmu pohlavie a stanovenie podmienok zmeny rodného čísla len po predložení lekárskeho posudku „preukazujúceho na základe genetického testu správne určenie pohlavia osoby“. De facto tak návrh zákona úplne obmedzoval zmenu rodného čísla ako jednej z kľúčových zložiek právneho uznania rodu znemožňoval právne uznanie rodu vo vzťahu k verejným dokumentom a listinám preukazujúcim totožnosť jednotlivca. Stredisko tiež poukázalo na list Komisárky Rady Európy pre ľudské práva Dunji Mijatović adresovaný predsedovi NRSR, predsedovi Ústavnoprávneho výboru NRSR a predsedovi Výboru NRSR pre verejnú správu a regionálny rozvoj zo dňa 19. apríla 2023, v ktorom upozorňuje na to, že prijatím návrhu zákona by sa Slovenská republika porušila záväzky, ktoré jej vyplývajú z článku 8 Dohovoru. Návrh zákona nebol v druhom čítaní v NRSR prerokovaný.

b. Problematika darcovstva krvi gejmí

Obmedzenie gejov a bisexuálnych mužov pri darovaní krvi v Slovenskej republike

Stredisko realizovalo výskum s cieľom získať konkrétne poznatky a skúsenosti ľudí, ktorí sa profesijne alebo vo svojom voľnom čase venujú obhajobe ľudských práv na Slovensku. Rozhovory s dvadsiatimi šiestimi individuálnymi obhajcami a obhajkyňami ľudských práv prebiehali od februára 2022 do novembra 2023. Výskum sa zamerail na obhajkyne ľudských práv žien, obhajcov a obhajkyne ľudských práv LGBTI+ ľudí, obhajcov a obhajkyne ľudských práv Rómov a Rómok a obhajcov a obhajkyne ľudských práv ľudí so zdravotným znevýhodnením. Publikácia prináša neoceniteľné pohľady, skúsenosti a stratégie obhajcov a obhajkyň ľudských práv na Slovensku a odporúčania pre štát s cieľom zlepšenia demokratického priestoru pre ich činnosť.

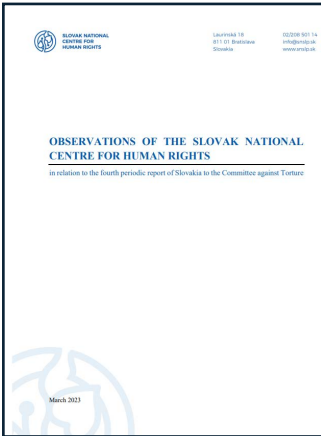

[Publikácia je dostupná online.](#)

II. Medzinárodné reportovacie povinnosti a aktivity

1. Alternatívna správa k implementácii Dohovoru OSN a inému krutému, neludskému a ponižujúcemu zaobchádzaniu či trestaniu

V marci 2023 predložilo Stredisko Výboru OSN proti mučeniu a inému krutému, neludskému a ponižujúcemu zaobchádzaniu či trestaniu svoju alternatívnu správu na účely preskúmania 4. periodickej správy Slovenskej republiky. V alternatívnej správe Stredisko poukázalo na potrebu zosúladenia zákona o zriadení Strediska s Parížskymi princípmi a potrebu urýchlenej ratifikácie Opčného protokolu k Dohovoru proti mučeniu a inému krutému, neludskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu a na nutnosť zabezpečiť dostatočné materiálne, finančné a personálne zdroje pre inštitúcie, ktoré budú plniť funkciu národného preventívneho mechanizmu. Stredisko upozornilo v správe na problematiku neprimeraného využívania sily a nepriaznivé zaobchádzanie polície pri zásahoch proti Rómom a Rómkam, ako aj na nutnosť zabezpečiť

nezávislé a efektívne vyšetrovanie prípadov nezákonných sterilizácií (najmä) rómskych žien a zabezpečiť prístup k účinným opravným prostriedkom pre obeť. Súčasťou správy je aj problematika nedobrovoľných sterilizácií transrodových osôb ako požiadavky na právne uznanie rodu. Stredisko tiež upozornilo na vysokú prevalenciu domáceho a partnerského násillia počas pandémie COVID-19 a odporučilo zabezpečiť efektívne fungovanie intervenčných centier a liniek pomoci pre obeť násillia.

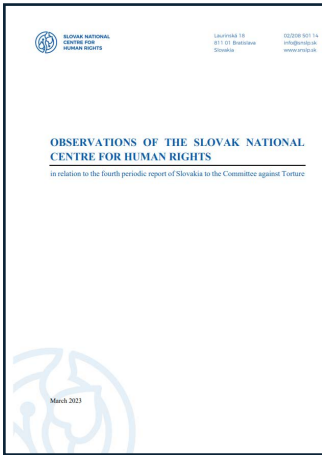
Svoje zistenia a odporúčania prezentovali zástupkyne Strediska dňa 26. apríla 2023 na online zasadnutí Výboru OSN proti mučeniu a inému krutému, neludskému a ponižujúcemu zaobchádzaniu či trestaniu.

[Publikácia je dostupná online.](#)

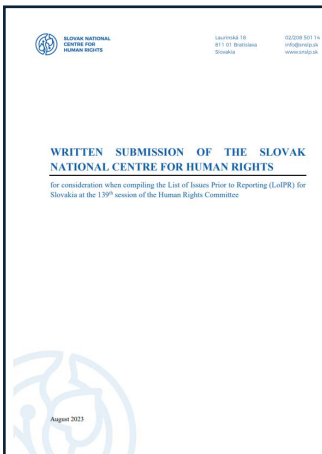
2. Správa o implementácii záväzkov vyplývajúcich Slovenskej republiky z Európskej sociálnej charty (revidovanej)

V júni 2023 Stredisko predložilo Európskemu výboru pre sociálne práva alternatívnu správu na účely preskúmania 13. národnej správy Slovenskej republiky. Monitorovací cyklus bol zameraný na práva detí, rodín a migrantov za roky 2018-2021. Informovali sme o implementácii záväzkov a predchádzajúcich odporúčaní Európskeho výboru pre sociálne práva týkajúcich sa práva rodiny na sociálnu, právnu a hospodársku ochranu – článok 16 revidovanej Charty. V tejto oblasti sme informovali o nedostatočnej ochrane žien pred domácim násilím, vrátane počas pandémie COVID 19, o nedostatočnom napĺňaní práva na bývanie, vrátane pre rómske rodiny a segregácii v bývaní a o neexistencii právnej a sociálnej ochrany LGBTI+ rodín na Slovensku. Vo vzťahu k výzvam pri implementácii článku 17 revidovanej Charty - právo detí a mladistvých na sociálnu, právnu a hospodársku ochranu - sme poukázali na dlhotrvajúcu segregáciu rómskych detí a detí so zdravotným znevýhodnením v školách, ako aj prevalenciu násillia voči deťom a mladistvým, vrátane policajného násillia.

 [Publikácia je dostupná online.](#)

3. Individuálne podanie k zoznamu tém pri preskúvaní implementácie Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach Slovenskou republikou Výborom OSN pre ľudské práva

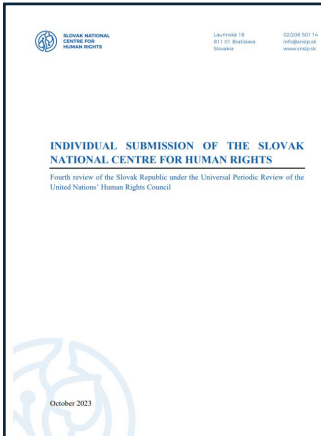

V auguste 2023 Stredisko zaslalo správu Výboru OSN pre ľudské práva, v ktorej informujeme o piatich konkrétnych témach a navrhujeme otázky, ktoré môže Výbor Slovensku položiť pri prijímaní tzv. zoznamu otázok pri periodickom preskúvaní implementácie Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach. V správe poukazujeme na potrebu zosúladenia zákona o zriadení Strediska s Parížskymi princípmi, upriamujeme pozornosť na znepokojujúci rozsah nenávisťných prejavov voči menšinám na Slovensku a na diskrimináciu voči LGBTI+ ľuďom. Poukazujeme aj na existujúcu nerovnosť pri poskytovaní a dostupnosti zdravotnej starostlivosti pre Rómov a Rómky a na nedostupnosť a obmedzenia v prístupe k sexuálnym a reprodukčným právam, a to aj pre ukrajinské odídenkyne. Informovali sme Výbor o nenávisťných prejavoch a obťažovaní novinárov a novinárov a obhajcov a obhajkyň ľudských práv a zdôraznili nedostatočnú finančnú podporu občianskeho sektora na Slovensku.

 [Publikácia je dostupná online.](#)

4. Individuálne podanie na účely preskúmania Slovenskej republiky v rámci 4. cyklu Univerzálneho periodického hodnotenia v Rade OSN pre ľudské práva

V rámci 4. cyklu Univerzálneho periodického hodnotenia zaslalo Stredisko v októbri 2023 Rade OSN pre ľudské práva individuálne podanie, v ktorom sa venuje kľúčovým otázkam ochrany a presadzovania ľudských práv na Slovensku. Stredisko poukázalo na potrebu zosúladenia zákona o zriadení Strediska s Parížskymi princípmi, upozornilo na nedostatočnú realizáciu práva na vzdelanie v kontexte segregácie rómskych detí vo vzdelávaní, oddeleného vzdelávania ukrajinských detí na Slovensku a na porušovanie práv Rómov a Rómok, konkrétne prípadoch policajného násillia, nenávisťných a antirómskych prejavoch, diskriminácii v oblasti zdravotnej starostlivosti a potrebe odškodnenia obetí nezákonných sterilizácií. Adresovalo aj dlhodobé porušovanie práv LGBTI+ ľudí na Slovensku, nedostatky v dostupnosti

bezpečných interrupcií a pokusy o obmedzenie práva na sexuálne a reprodukčné zdravie žien, nenávisťné prejavy a obťažovanie voči novinárom a novinárkam a zúžený demokratický priestor pre občiansku spoločnosť a obhajcov a obhajkyne ľudských práv. Stredisko tiež poukázalo na nedostatočný a pomalý proces deinštitucionalizácie sociálnych služieb a nedostupnosť komunitných služieb sociálnej starostlivosti pre osoby so zdravotným znevýhodnením či potrebu zabezpečiť ochranu a realizáciu práva na čisté, zdravé a udržateľné životné prostredie a potrebu prijatia klimatického zákona v súlade s ľudskoprávnymi štandardmi.

[Publikácia je dostupná online.](#)

5. Zvyšovanie povedomia o mechanizme Univerzálneho periodického hodnotenia a odporúčaníach pre Slovenskú republiku

a. seminár pre organizácie občianskej spoločnosti

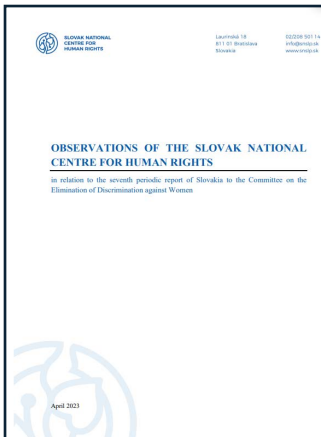
Stredisko zorganizovalo dňa 19. júna 2023 seminár pre organizácie občianskej spoločnosti o možnostiach participácie v rámci preskúmania Slovenska v 4. cykle Univerzálneho periodického hodnotenia. Workshopu sa zúčastnili zástupkyne organizácií Amnesty International Slovensko, Equita, Depaul, DEDO a Proti prúdu;

b. advokačná kampaň cielená na zastupiteľstvá cudzích štátov v Slovenskej republike

V decembri 2023 Stredisko rozposlalo svoje individuálne podanie na účely preskúmania Slovenskej republiky v rámci 4. cyklu Univerzálneho periodického hodnotenia v Rade OSN pre ľudské práva vybraným zastupiteľstvám cudzích štátov akreditovaných v Slovenskej republike s cieľom upriamiť pozornosť na jeho zistenia a odporúčania. Stredisko sa zameralo najmä na krajiny, ktoré v rámci 3. cyklu adresovali svoje odporúčania Slovenskej republike, pričom cieľom bolo ich tiež informovať o stave naplňania týchto odporúčaní a poskytnutie informácií na účely prípravy nových odporúčaní pred 46. zasadnutím Rady OSN pre ľudské práva dňa 29. januára 2024.

6. Alternatívna správa k implementácii Dohovoru OSN pre odstránenie všetkých foriem diskriminácie žien

V apríli 2023 predložilo Stredisko Výboru OSN pre odstránenie diskriminácie žien svoju alternatívnu správu na účely preskúmania 7. periodickej správy Slovenskej republiky. V alternatívnej správe Stredisko opätovne poukázalo na potrebu zosúladenia zákona o zriadení Strediska s Parížskymi princípmi a na viaceré základné problémy a výzvy v oblasti diskriminácie žien a dievčat na Slovensku. Stredisko upozornilo na vysokú prevalenciu domáceho a partnerského násillia počas pandémie COVID-19 aj na prístup k bezpečným formám interrupcie a opakujúcim sa návrhom legislatívnych opatrení obmedzujúcich prístup k interrupciám. Vo vzťahu k nezákonným sterilizáciám najmä rómskych žien Stredisko upozornilo na nutnosť zabezpečiť nezávislé a efektívne vyšetrenie prípadov nezákonných sterilizácií a zabezpečenie prístupu k účinným

opravným prostriedkom pre obeť. Stredisko takisto informovalo o problematike nedobrovoľných sterilizácií transrodových osôb ako požiadavky na právne uznanie rodu.

Zástupkyne Strediska sa zúčastnili 15. mája 2023 na online zasadnutí Výboru OSN Výboru OSN pre odstránenie diskriminácie žien, na ktorom prezentovali závery a zistenia Strediska. Zároveň sa zúčastnili aj na bilaterálnom online stretnutí s členkou Výboru zodpovednou za preskúvanie Slovenska, kde zodpovedali na dohľadné otázky.

 [Publikácia je dostupná online.](#)

III. Závazky vyplývajúce z akčných plánov a stratégií

1. Zvýšenie povedomia osôb z MRK o možnostiach riešenia podozrenia na diskriminačné správanie v súvislosti s prijímaním služieb zdravotnej starostlivosti (Informačné materiály distribuované do komunit MRK)

a. Správa o právnom štáte v Slovenskej republike

Stredisko vypracovalo informačný materiál pre obeť diskriminácie a porušovania ľudských práv v súvislosti s poskytovaním zdravotnej starostlivosti, ktorý sa skladá z dvoch častí. Prvá časť obsahuje základné informácie o práve na zdravie a právach a slobodách, ktoré je štát povinný garantovať v oblasti zdravotnej starostlivosti. Druhá časť obsahuje prehľad inštitúcií, na ktoré sa v súvislosti ochrany ich práv pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti môžu jednotlivci obrátiť, vrátane kontaktných informácií. Informačný materiál bol preložený do maďarčiny a spolupráci s Úradom splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre rómske komunity aj do rómčiny. V tlačenej verzii bude distribuovaný do komunit MRK v priebehu roka 2024.

IV. Ďalšie aktivity

Legislatívny proces

V roku 2023 Stredisko v súlade s internou metodikou monitorovania legislatívnych procesov pravidelne na týždennej báze monitorovalo vnútroštátne legislatívne procesy a formou pripomienok sa zapojilo do nasledovných medzirezortných pripomienkových konaní:

MPK	Číslo LP	Predmet	Termín MPK	Vyhodnotenie
Zákon z... 2023, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony	LP/2023/22	Podporné opatrenia, inkluzívne vzdelávanie	19.01. – 31.01. 2023	neakceptované
Zákon o zmene klímy a nízkouhlíkovej transformácii Slovenskej republiky a o zmene a doplnení zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (klimatický zákon)	LP/2023/29	Ľudskoprávne záväzky a dopady klímy na ľudské práva	30.01. – 17.02. 2023	Prebieha vyhodnotenie
Zákon o fiduciárnom vyhlásení a o zmene a doplnení niektorých zákonov	LP/2023/62	Nesúlad návrhu s medzinárodnými záväzkami	14.02. – 07.03. 2023	Prebieha vyhodnotenie
Legislatívny zámer zákona o jednorazovom finančnom odškodnení žien sterilizovaných v rozpore s právom	LP/2023/64	Nastavenie mechanizmu na jednorazové finančné odškodnenie obetí nezákonných sterilizácií	15.02. – 07.03. 2023	Prebieha vyhodnotenie

Riadne predbežné stanovisko k návrhu Smernice Rady o normách pre subjekty pre rovnaké zaobchádzanie v oblasti rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na ich rasový alebo etnický pôvod, rovnakého zaobchádzania s osobami v oblasti zamestnania a povolania bez ohľadu na ich náboženské vyznanie alebo vieru, zdravotné postihnutie, vek alebo sexuálnu orientáciu, rovnakého zaobchádzania so ženami a mužmi v otázkach sociálneho zabezpečenia, ako aj pri prístupe k tovaru a službám a pri dodávaní tovaru a poskytovaní služieb, a o vypustení článku 13 smernice 2000/43/ES a článku 12 smernice 2004/113/ES	LP/2023/82	Záväzný štandard pre orgány pre rovnaké zaobchádzanie	20.02. – 03.03. 2023	Prebieha vyhodnotenie
Riadne predbežné stanovisko k návrhu Smernice Európskeho parlamentu a Rady o normách pre subjekty pre rovnaké zaobchádzanie v oblasti rovnakého zaobchádzania so ženami a mužmi a rovnosti príležitostí pre ženy a mužov v otázkach zamestnávania a povolania a o vypustení článku 20 smernice 2006/54/ES a článku 11 smernice 2010/41/EÚ	LP/2023/84	Záväzný štandard pre orgány pre rovnaké zaobchádzanie	20.02. – 03.03. 2023	Prebieha vyhodnotenie
Návrh poslancu Národnej rady Slovenskej republiky Petra POLLÁKA na vydanie zákona o jednorazovom finančnom odškodnení osôb sterilizovaných v rozpore s právom a o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (tlač 1593)	LP/2023/388	Nastavenie mechanizmu na jednorazové finančné odškodnenie obetí nezákonných sterilizácií	23.06. – 03.07. 2023	Prebieha vyhodnotenie

Návrh poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Mareka Krajčího, Zuzany Šebovej, Vladimíra Baláža a Richarda Rašiho na vydanie zákona o postavení, pôsobnosti a financovaní Asociácie na ochranu práv pacientov Slovenskej republiky (tlač 1624)	LP/2023/444	Kreovanie Asociácie na ochranu práv pacientov Slovenskej republiky ako pacientského ombudsmana v štruktúre orgánov na ochranu ľudských práv	24.07. – 01.08. 2023	Prebieha vyhodnotenie
Návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (tlač 1594)	LP/2023/451	Zavedenie povinnosti pochovať prostredníctvom pohrebnej služby alebo krematória všetky potratené ľudské plody, ako aj všetok biologický materiál po interrupciách	27.07. – 04.08. 2023	Prebieha vyhodnotenie
Predbežná informácia: Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) v znení neskorších predpisov	PI/2023/255	Novelizácia antidiskriminačného zákona a participácia Strediska	15.08. – 13.09. 2023	Predprípravná fáza ukončená, Stredisko bolo prizvané k rokovaniu ohľadom obsahu novely

Aktivity v rámci členstva v medzinárodných sieťach

Stredisko počas roka aktívne plnilo úlohy, ktoré mu vyplývajú z členstva v medzinárodných sieťach GANHRI (Svetová sieť vnútroštátnych inštitúcií pre ľudské práva), ENNHRI (Európska sieť vnútroštátnych inštitúcií pre ľudské práva) a Equinet (Európska sieť orgánov pre rovnaké zaobchádzanie). V rámci členstva v pracovných skupinách týchto sietí a prostredníctvom účasti na školeniach, konferenciách a stretnutiach zdieľalo svoje poznatky v oblasti ochrany a podpory ľudských práv na Slovensku a prax Strediska.

a) Aktivity v rámci siete GANHRI

Stredisko podporuje činnosť siete GANHRI v téme dopadov klimatických zmien na ľudské práva. Zástupkyňa Strediska pôsobí vo Výbore GANHRI o klimatickej zmene a ľudských právach (GANHRI Caucus on Climate Change and Human Rights) ako tajomníčka a podieľa sa na obsahovej a organizačnej príprave pracovných stretnutí (1.2.2023 a 31.10.2023), odborných seminárov, tvorbe publikácií a advokačných výstupov. V roku 2023 zastupovala výbor na medzinárodnej konferencii World Human Rights PreForum v Rabate v Maroku (17. až 19.2.2023). Spolupracovala na obsahovej príprave a facilitovala online seminár Climate litigation for NHRIs (26.5.2023) a Peer Learning Event of National Human Rights Institutions in Preparation for COP28 (23.11.2023) a koordinovala prípravu správy do systému priebežného hodnotenia (GST) napĺňania cieľov obsiahnutých v Parížskej dohode, ktorá zdôvodňuje význam ľudských práv pri vyhodnocovaní klimatických opatrení. Zároveň zastupovala Stredisko a výbor na Medzinárodnej klimatickej konferencii COP28 v Dubai (2. až 6.12.2023), v rámci ktorej vystúpila na sympóziu Climate change and human rights: the role of National Human Rights Institutions s príspevkom prezentujúcim Otvorený list GANHRI adresovaný zástupcom štátov a facilitovala sekciu o právach environmentálnych aktivistov a aktivistiek.

V roku 2023 pokračovalo Stredisko vo svojej činnosti ako pozorovateľ pracovnej skupiny GANHRI pre problematiku starnutia (GANHRI Group on Ageing). Zástupkyňa Strediska sa zúčastnila online stretnutia k 13. zasadnutiu pracovnej skupiny OSN pre starnutie (OEWGA; 18.4.2023) a stretnutia s kofacilitátormi prípravy dohovoru o právach starších osôb venovanému konzultáciám s vnútroštátnymi inštitúciami pre ľudské práva, mimovládnyimi organizáciami a inými stakeholdermi o navrhovanom obsahu dohovoru (12.6.2023). Zároveň sa zúčastnila zdieľania skúseností medzi členmi pracovnej skupiny v oblasti advokačnej činnosti a participácie (28.6.2023) a diskusie k stanovisku GANHRI k pripravovanému dohovoru (14.12.2023).

b) Aktivity v rámci siete ENNHRI

Stredisko sa v roku 2022 zúčastnilo na viacerých podujatiach organizovaných sieťou ENNHRI, vrátane mimoriadnych valných zhromaždení, ktoré sa konali 10.4.2023 a 9.8.2023 v online forme a valného zhromaždenia siete v Bruseli (9.10.2023) spojeného s konferenciou pri príležitosti 10. výročia siete ENNHRI na tému podpory ľudských práv, demokracie a právneho štátu v kritickom období v Európe (ENNHRI´s 10th anniversary conference: Advancing human rights, democracy and rule of law at a critical time in Europe: the role of NHRIs and ENNHRI, 10.10.2023).

Aj v roku 2023 malo Stredisko svoju zástupkyňu na NHRI akadémiu, ktorú organizovala sieť ENNHRI v spolupráci s Úradom pre demokratické inštitúcie a ľudské práva Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe v Skopje v dňoch 19. až 23.6.2023. Témou NHRI akadémie bola problematika právneho štátu, pričom zástupkyňa Strediska prezentovala monitorovací nástroj Strediska „Rule of law tracker“.

V rámci členstva v pracovných skupinách ENNHRI bolo Stredisko zastúpené aj v pracovnej skupine pre práva starších ľudí (Core Group on the Rights of Older Person). Zástupkyňa Strediska sa zúčastnila dvoch online stretnutí (1.2.2023 a 13.10.2023). V oblasti práv starších osôb sa zástupkyňa Strediska zúčastnila online stretnutia o úlohe vnútroštátnych inštitúcií pre ľudské práva pri prijímaní nového dohovoru o právach starších osôb (How European NHRIs can contribute to a new UN Convention on the Human Rights of Older Persons, 25.1.2023).

Zástupkyňa Strediska v pracovnej skupine ENNHRI pre problematiku azylu a migrácie (Asylum & Migration WG) sa zúčastnila na jej online zasadnutiach venovaných plánu aktivít na rok 2023 (7.2.2023), ľudskoprávnym výzvam, ktorým čelia osoby, ktoré utiekli pred ozbrojeným konfliktom na Ukrajine (21.2.2023) a rizikám obchodovania s ľuďmi a pracovného vykorisťovania (22.3.2023). Na stretnutí pracovnej skupiny v Aténach (23. až 24.5.2023) diskutovala o dopade nových technológií v oblasti azylu a migrácie na ľudské práva.

Stredisko malo zastúpenie aj v právnej pracovnej skupine (Legal WG), pričom jej členka sa zúčastnila stretnutia skupiny spojeného so školením na tému implementácie rozsudkov Európskeho súdu pre ľudské práva a úlohy vnútroštátnych inštitúcií pre ľudské práva v Štrasburgu (14. až 16.11.2023).

V oblasti dopadov klimatickej zmeny na ľudské práva pôsobí Stredisko aj tematickej pracovnej skupine ENNHRI (Core Group on Climate Change and Human Rights), ktorá sa v roku 2023 stretla dvakrát (30.1.2023 a 5.11.2023) a jej primárnym cieľom bola spolupráca na príprave amicus curie v klimatických žalobách, advokačná činnosť vo vzťahu k Rade Európy a Európskej komisii a výmena informácií v oblasti klimatických politík. Zamestnankyňa Strediska sa zúčastnila aj webinárov k ochrane práva na zdravé životné prostredie (20.4.2023) a k právam budúcich generácií (29.6.2023) organizovaných Radou Európy

Zástupkyňa Strediska v pracovnej skupine ENNHRI pre umelú inteligenciu a ľudské práva (AI and Human Rights WG) participovala na online stretnutiach pracov-

nej skupiny (1.3.2023, 6.7.2023). Zároveň sa v tejto oblasti zúčastnila spoločného stretnutia ENNHRI a Equinet na tému pripravovaného zákona EÚ o umelej inteligencii (13.11.2023) a školenia organizovaného ENNHRI a slovinskou NHRI v Lubláne (Co-lab on artificial intelligence and human rights, 29.11. až 1.12.2023).

Stredisko sa ako člen pracovnej skupiny ENNHRI pre hospodárske, sociálne a kultúrne práva (Economic, Social and Cultural Rights WG) zúčastnilo stretnutia skupiny spojeného so zasadnutím medzinárodnej platformy Rady Európy, Agentúry Európskej únie pre základné práva (FRA), ENNHRI a Equinet pre sociálne a hospodárske práva (CoE-FRA-ENNHRI-EQUINET Collaborative Platform on Social and Economic Rights) v Helsinkách (27. až 29.9.2023) venované sociálnym právam a digitalizácii a posilňovaniu spolupráce medzi vnútroštátnymi inštitúciami pre ľudské práva a národnými orgánmi pre rovnaké zaobchádzanie a organizáciami občianskej spoločnosti v oblasti sociálnych práv.

Zástupkyňa Strediska v pracovnej skupine ENNHRI pre oblasť komunikácie (Communication WG) sa zúčastnila troch online stretnutí (28.3.2023, 29.6.2023 a 7.11.2023), na ktorých spoločne s expertmi a expertkami na oblasť komunikácie zdieľala výzvy a dobrú prax pri tvorbe komunikačných výstupov a kampaní na podporu a ochranu ľudských práv. V rámci stretnutia prebehol tréning, ktorý sa zaoberal prístupnosťou dokumentov a webových stránok s ohľadom na potreby používateľov so zdravotným znevýhodnením.

Stredisko sa v roku 2023 zapojilo ako partnerská organizácia do medzinárodného projektu Protection of environmental human rights defenders in Europe koordinovanom francúzskou NHRI v spolupráci s kanceláriou Osobitného spravodajcu UNECE pre práva obhajcov ľudských práv podľa Aarhuského dohovoru. V rámci projektu zamestnankyňa Strediska sprostredkovala zapojenie slovenskej environmentálnej komunity a zúčastnila sa uzavretého okrúhleho stola osobitného spravodajcu Michela Forsta a zástupcov a zástupkyne MVO a NHRI v Paríži (17. – 18.7.2023). Na záver projektu facilitovala workshop pre NHRI v Bruseli, ktorý sa uskutočnil počas výročnej konferencie ENNHRI (9.10.2023).

c) Aktivity v rámci siete Equinet

V roku 2023 bolo Stredisko zastúpené v početných pracovných skupinách siete Equinet, pričom zástupkyne Strediska vďaka členstvu získavali nové poznatky v oblasti nediskriminácie a zdieľali príklady dobrej praxe z činnosti orgánov pre rovnaké zaobchádzanie v rôznych oblastiach ich pôsobnosti.

Zástupkyňa Strediska v pracovnej skupine projektu o štandardoch pre orgány pre rovnaké zaobchádzanie (Project on Standards for Equality Bodies) sa pravidelne zúčastňovala online stretnutí skupiny, na ktorých boli diskutované navrhované štandardy, indikátory ich napĺňania a legislatívne návrhy Európskej komisie (16.3.2023, 31.5.2023 a 20.9.2023). Zároveň sa zapojila do zostavovania indikátorov týkajúcich sa zdrojov pre orgány pre rovnaké zaobchádzanie.

Stredisko pokračovalo v činnosti v pracovnej skupine k problematike hospodárskych a sociálnych práv (Economic and Social Rights Cluster) a jeho zástupkyňa sa zúčastnila osobného stretnutia na tému diskriminácie z dôvodu sociálneho a ekonomického pôvodu v Helsinkách (27.-29.29.2023).

Zástupkyňa Strediska v pracovnej skupiny pre problematiku umelej inteligencie (Cluster on Artificial Intelligence) sa zúčastnila aj študijnej návšteve vo francúzskom antidiskriminačnom orgáne (Défenseur des Droits) spojenej so zasadnutím pracovnej skupiny v Paríži (12.-14.4.2023). V rámci členstva v pracovnej skupine pre problematiku presadzovania rovnosti (Equality Mainstreaming Cluster) sa zástupkyňa Strediska zúčastnila vzdelávacieho semináru spojeného so stretnutím skupiny na tému rodovej rovnosti v Bilbao (21.-23.6.2023).

V oblasti starnutia a diskriminácie z dôvodu veku sa tematická pracovná skupina (Age Cluster) stretla dvakrát, pričom na prvom stretnutí zástupkyňa Strediska prezentovala výskum Strediska o dostupnosti komunitných služieb pre osoby so zdravotným znevýhodnením (25.4.2023, online) a na druhom stretnutí diskutovala v Bruseli o možnostiach spolupráce s inštitúciami EÚ v tejto oblasti (17.11.2023). Zástupkyňa Strediska v pracovnej skupine pre problematiku rodovej rovnosti (Gender Equality WG) na stretnutí skupiny v Bruseli (13.6.2023) zdieľala aktuálne prípady v oblasti rodovej rovnosti a diskutovala o návrhoch smerníc v oblasti rodovej rovnosti a štandardoch pre národné antidiskriminačné orgány. Zúčastnila sa aj online stretnutia pracovnej skupiny (22.11.2023) zameranej na zdieľanie informácií o transpozícii smernice EÚ ktorou sa posilňuje uplatňovanie zásady rovnakej odmeny pre mužov a ženy za rovnakú prácu alebo prácu rovnakej hodnoty prostredníctvom transparentnosti odmeňovania a mechanizmov presadzovania. Pracovná skupina pre antidiskriminačné právo (Equality Law WG) sa v roku 2023 venovala témam online a off-line obťažovania ako forme diskriminácie na osobnom zasadnutí v Bukurešti (3.5.-5.5.2023) a zdieľaniu aktuálnych prípadov v oblasti diskriminácie (24.10.2023, online).

Stredisko participovalo počas roka aj na činnosti pracovnej skupiny zameraná na tvorbu politík (Policy Formation WG). Zástupkyňa Strediska sa zúčastnila osobného stretnutia pracovnej skupiny v Bruseli (19.4.2023), kde diskutovala o praxi Strediska pri vypracúvaní a adresovaní odporúčaní v oblasti diskriminácie. Na online stretnutí pracovnej skupiny (20.10.2023) informovala o aktivitách Strediska vo vzťahu k rovnému zaobchádzaniu v oblasti vzdelávania.

Pracovná skupina venovaná výskumu a zberu dát (Research and Data Collection WG) uskutočnila v roku 2023 dve stretnutia (online 9.5.2023 a 16.10.2023 v Bruseli). Venovala sa návrhu smerníc upravujúcich štandardy pre orgány pre rovné zaobchádzanie z pohľadu prístupu k dátam, monitoringu a výskumu, zastrešovala stretnutia so zástupcami agentúry EUROSTAT pre zlepšenie spolupráce na zbere dát o rovnosti a Agentúry EÚ pre základné práva. Zamestnankyňa Strediska sa podieľala na finalizácii spoločnej publikácie *Minimal guidelines on Improving Data Collection by Equality Bodies*. Na stretnutie nadväzovalo školenie k uplatneniu intersekcionalného prístupu vo výskume diskriminácie (17.10.2023, Brusel). Zástupkyňa Strediska v pracovnej skupine pre komunikačné stratégie a praktiky (Communication Strategies and Practices WG) sa zúčastnila dvoch online stretnutí (19.1.2023 a 28.11.2023), na ktorých spoločne s expertmi a expertkami na komunikáciu spolupracovala pri hľadaní efektívnych riešení a vhodných kanálov pre komunikáciu aktivít antidiskriminačných orgánov. V rámci stretnutia sa zúčastnila školenia, ktorého súčasťou bolo vytvorenie ľahko čitateľného dokumentu pre ľudí s rôznymi úrovňami gramotnosti.

Spolupráca Strediska v rámci siete Equinet bola realizovaná aj vďaka členstvu výkonnej riaditeľky Strediska v poradnom orgáne siete – Rade (Equinet Board). Výkonná riaditeľka bola členkou Rady do októbra 2023, kedy jej skončilo volebné obdobie.

Okrem aktivít súvisiacich s členstvom v pracovných skupinách sa zamestnanci a zamestnankyne Strediska zúčastnili aj nasledovných školeniach, konferenciách, seminároch organizovaných sieťou Equinet:

- workshop o úlohách antidiskriminačných orgánov pri implementácii a monitorovaní strategického rámca pre rovnosť Rómov (Equinet workshop: Equality bodies contributing to national Roma strategic frameworks), na ktorom zástupkyňa Strediska prezentovala aktivity Strediska vo vzťahu k Stratégii rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do 2030, 27.2.2023 (online);
- odborný seminár o rovnováhe medzi pracovným a súkromným životom rodičov a osôb s opatrovateľskými povinnosťami, 13.-14.6.2023 (Brusel);
- konferencia o vymáhaní antidiskriminačnej legislatívy v praxi (The other side of the law: Enforcement of antidiscrimination legislation), 12.10.2023 (online);
- workshop o deinštitucionalizácii, možnostiach orgánov pre rovnaké zaobchádzanie podporovať tento proces a úlohe európskych fondov pri zabezpečovaní práva na nezávislý život, 16.11.2023 (Brusel).

d) Iná spolupráca na medzinárodnej úrovni

Počas roka 2023 sa zástupkyne a zástupcovia Strediska zúčastnili aj nasledovných pracovných stretnutí, rokovaní, školení a konferencií so zahraničnými a medzinárodnými aktérmi v oblasti ľudských práv a nediskriminácie:

- školenie o reportovaní o implementácii Európskej sociálnej charty Európskeho výboru pre sociálne práva organizované Radou Európy, 9.2.2023 (online);
- diskusia o iniciatíve OSN Global Digital Compact organizovaná dánskou NHRI, 9.2.2023 (online);
- bilaterálne stretnutie so zástupcom Rady Európy na tému segregácie vo vzdelávaní a inkluzívneho vzdelávania, 14.2.2023 (Bratislava);
- **pracovná návšteva zástupcov a zástupkyň Verejného ochránce práv ČR, 15.2.2023 (Bratislava) (na fotke);**
- školenie pre NHRI k procesu UPR organizované Úradom vysokého komisára OSN pre ľudské práva a GANHRI, 22.2.2023 (online);
- stretnutie European Observatory of Online Hate venované monitorovaniu sociálnych médií v kontexte nenávisťných prejavov, 24.2.2023 (Berlín);
- zasadanie Komisie pre postavenie žien OSN v New Yorku (výkonná riaditeľka bola členkou delegácie SR), 6.3.-12.3.2023;
- webinár na výmenu skúseností medzi expertmi na Chartu základných práv EÚ (Webinar on How to best multiply expert knowledge on the EU Charter of Fundamental Rights), 29.3.2023 (online);
- workshop k problematike umelej inteligencie v oblasti ľudských práv + stretnutie vedúcich vnútroštátnych inštitúcií na podporu a ochranu ľudských práv v Amsterdame, organizovaný Komisárkou pre ľudské práva Rady Európy Dunjou Mijatović, za účasti výkonnej riaditeľky SNSLP, 30.-31.3. 2023;
- odborné stretnutie k monitorovaniu situácie obhajcov a obhajkyň ľudských práv (Strengthening national monitoring and implementation of the UN declaration on HRDs) organizované dánskou NHRI, 18.4.2023 (online);

- konferencia o inštitucionálnej ochrane ľudských práv v čase krízy organizovaná Agentúrou EÚ pre základné práva, 20.4.-21.4.2023 (Lund);
- seminár Akadémie európskeho práva ERA na tému aplikácie európskeho antidiskriminačného práva, 20.-21.4.2023 (Barcelona);
- konferencia o dátach o rovnosti a nediskriminácii organizovaná v rámci švédskoho predsedníctva v Rade EÚ (Conference on Equality Data and Non-Discrimination during the Swedish Presidency of the Council of the European Union), 12.5.2023 (Štokholm);
- zasadnutie Európskeho ekonomického a sociálneho výboru na tému občianskej spoločnosti a ochrany ľudských práv v EÚ (A thriving civic space for upholding fundamental rights in the EU), 7.-8.6.2023 (Brusel);
- monitorovacia návšteva Úradu pre demokratické inštitúcie a ľudské práva Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe (OBSE/ODIHR) pri príležitosti konania parlamentných volieb, 20.6.2023 (Bratislava);
- konferencia Rodičovství na pracovíšti organizovaná Verejným ochrancom práv ČR, na ktorej zástupkyne Strediska vystúpili s príspevkom na tému prípadov diskriminácie rodičov na pracovisku, 22.6.2023 (Brno);
- webinár o riadení rizík a odolnosti pre vnútroštátne inštitúcie pre ľudské práva organizovaný OBSE/ODIHR, 7.9.2023 (online);
- seminár Akadémie európskeho práva ERA na tému práva rodovej rovnosti v EÚ, 7.-8.9.2023 (Varšava);
- **okružlý stôl organizovaný Poradňou pre občianske a ľudské práva, Minority Rights Group Europe a EPEKA na tému prístupu Rómov k spravodlivosti v prípadoch diskriminácie (Improving the access to justice of Roma in Slovakia, Slovenia and Hungary – NGO and state institutions strategies to combat discrimination against Roma), 26.9.2023 (Budapešť) (na fotke);**

- výročné stretnutie platformy pre základné práva FRA (Fundamental Rights Platform), 2.10.2023 (online);
- školenie Akadémie európskeho práva ERA na tému uplatňovania antidiskriminačných predpisov EÚ, 5.-6.10.2023 (Miláno);
- prezentácia skúseností Strediska s reportovacími a advokačnými aktivitami v rámci UPR na modelovom zasadnutí UPR (Padova Model UPR), 19.10.2023 (online);
- výročný seminár Európskej komisie proti rasizmu a intolerancii na tému posilňovania nezávislosti a efektívnosti antidiskriminačných orgánov, 27.10.2023 (online);
- stretnutie so zástupkyňou švédskej ambasády, 2.11.2023 (Bratislava);
- panelová diskusia na tému zločinov proti novinárom (International Day to End Impunity for Crimes Against Journalists) organizovaná Vysokým komisárom OSN pre ľudské práva, 2.11.2023 (online);
- výročná konferencia o základných právach a právnom štáte (Annual Conference on Fundamental Rights and the Rule of Law: Civil Society´s Take on the 2023 Rule of Law Report Recommendations) organizovaná pracovnou skupinou Európskeho ekonomického a sociálneho výboru pre základné práva a právny štát, 7.11.2023 (online);
- konferencia o sociálnych aspektoch plánov obnovy (Conference on the social dimension in the National Recovery and Resilience Plans) organizovaná Európskym ekonomickým a sociálnym výborom, 8.11.2023 (online);
- informačné stretnutie o monitorovacom procese EÚ v oblasti právneho štátu organizované Agentúrou EÚ pre základné práva (Info session on EU Annual Rule of Law Cycle and Consultation), 15.11.2023 (online);
- webinár o právach starších osôb v kontexte digitalizácie spoločnosti organizovaný Agentúrou EÚ pre základné práva, 23.11.2023 (online);
- výročná konferencia o využívaní Charty základných práv EÚ (CharterXchange) organizovaná Agentúrou EÚ pre základné práva, 11.-13.12.2023 (online);
- školenie o právach LGBTI+ ľudí v EÚ organizované Akadémiou európskeho práva ERA, 11.-12.12.2023 (online);
- školenie k reforme reportovacieho procesu k Európskej sociálnej charte (Reform of the European Social Charter monitoring procedures) organizované Radou Európy, 13.12.2023 (online);
- pracovné stretnutie s Osobitným spravodajcom OSN pre obhajcov a obhajkyne environmentálnych práv, 19.12.2023 (online)

Informácia o implementovaných projektoch

1. Dočasné vyrovnávacie opatrenia na zvýšenie zamestnanosti a vzdelávania Rómov

Stredisko v roku 2023 realizovalo aktivity vyplývajúce mu z projektu „Dočasné vyrovnávacie opatrenia na zvýšenie zamestnanosti a vzdelávania Rómov“, ktorý implementuje v spolupráci s Agentúrou práce Banskobystrického samosprávneho kraja a nórskou mimovládnu organizáciou Stiftelsen Mangfold i Arbeidslivet. Projekt je podporený Nórskom prostretníctvom Nórskeho štátu a spolufinancovaný zo štátneho rozpočtu SR.

V roku 2023 realizovalo sériu pracovných raňajok pre zamestnávateľov a iné subjekty v oblasti zamestnanosti na tému realizácie dočasných vyrovnávacích opatrení a manažmentu diverzity pri zamestnávaní znevýhodnených skupín. Podujatia sa konali v Lučenci (9.3.2023), Bratislave (12.4.2023), Banskej Bystrici (13.6.2023), Prešove (28.9.2023) a Poprade (29.9.2023).

V rámci projektu poskytlo Stredisko individuálne konzultácie zamestnávateľom s cieľom odborného poradenstva pri nahlasovaní dočasného vyrovnávacieho opatrenia na zamestnávanie dlhodobo nezamestnaných a nízko kvalifikovaných Rómov a Rómiek, konkrétne Whirlpool Slovensko, Úradu splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre rómske komunity, TESCO Stores Slovensko a Národnému inštitútu vzdelávania a mládeže.

Dňa 2.5.2023 prezentovala zástupkyňa Strediska projekt a jeho doterajšie výstupy na 3. online stretnutí organizácií aktívnych v téme zamestnanosti organizovanom v rámci projektu CRIS implementovaného medzinárodným konzorciom organizácií vrátane Človeka v ohrození, Centrom spoločenských a psychologických vied SAV a Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny za Slovensko.

V dňoch 22.-25.5.2023 realizovali projektoví partneri študijnú návštevu do Osla, ktorej sa zúčastnili okrem zástupkyň Strediska aj zástupcovia zamestnávateľov (Agentúra práce Banskobystrického samosprávneho kraja, Adient, Whirpool, Tesco a Jedáleň u Duška). Študijná cesta bola organizovaná Slovenským národným strediskom pre ľudské práva v spolupráci s Agentúrou práce Banskobystrického samosprávneho kraja a nórskou mimovládnu organizáciou Stiftelsen Mangfold i Arbeidslivet. Cieľom študijnej cesty bolo oboznámiť sa s príkladmi dobrej praxe pri zamestnávaní znevýhodnených skupín obyvateľov prostredníctvom vyrovnávacích opatrení a cieľných programov, ako aj v oblasti manažmentu diverzity.

2. Podpora vnútroštátnych inštitúcií pre ľudské práva pri monitorovaní základných práv a ľudskoprávných aspektov právneho štátu

Bližšie pozri Externá činnosť a medzinárodné vzťahy - Strategické témy.

3. Zníženie nadužívania inštitútu väzby prostredníctvom harmonizácie a podpory alternatívnych spôsobov výkonu väzby

V rámci Projektu Release (Reducing the Excessive usage of pre-trial Detention via hArmonisation & Support to altErnatives) Stredisko v roku 2023 realizovalo aktivity vyplývajúce mu z 2. a 3. komponentu projektu. 2. komponent projektu bol zameraný na teoretický výskum zahŕňajúci zber všeobecných údajov o problematike využívania inštitútu vyšetrovacej väzby a jej alternatív. Táto časť projektu bola cieľená aj na identifikáciu medzier a potrieb pri využívaní alternatív vyšetrovacej väzby. Zároveň bol medzi cieľové skupiny projektu, t.j. sudcov, prokurátorov advokátov, osoby pôsobiace v akadémii venujúce sa oblasti trestného práva distribuovaný dotazník, cieľom ktorého bolo získať rôzne perspektívy na využívanie inštitútu vyšetrovacej väzby a jej alternatív od osôb priamo participujúcich pri výkone väzby. Zistenia a závery teoretického výskumu a odpovedí z dotazníkov sú následne prezentované v rámci národných workshopov a medzinárodného seminára, ktoré sa uskutočnia v roku 2024. V závere roka 2023 sa v rámci projektu RELEASE začal implementovať komponent 3, ktorého základom je príprava a organizácia 3 národných workshopov, zameraných na výmenu príkladov dobrej praxe a prezentovanie získaných poznatkov a medzier identifikovaných v rámci teoretického výskumu v komponente 2 a poskytnutie návrhov a odporúčaní v súvislosti s využívaním alternatív k väzbe.

4. Podpora rodovej rovnosti a súladu pracovného a súkromného života na Slovensku

Stredisko v rámci projektu RODRO zorganizovalo dvojdňovú medzinárodnú konferenciu „Na ceste k rodovej rovnosti v Európe“. Ambíciou konferencie bolo pomôcť identifikovať spoločné stratégie na dosiahnutie rovnováhy medzi pracovným a osobným životom v rôznych profesionálnych sférach a zároveň zabezpečiť rodovú rovnosť. Cieľmi konferencie bolo taktiež preskúmať možnosti zosúladenia pracovného a osobného života vo výskumných a akademických profesiách a najst spôsoby, ako zamedziť diskriminácii začínajúcich vedeckých pracovníčok; identifikovať opatrenia na prevenciu sexuálneho obťažovania na pracovisku, s dôrazom na rôzne sektory a vzdelávacie prostredie, a zároveň riešiť širšiu diskrimináciu na základe rodovej identity; ako aj skúmať rôzne prístupy k zosúladeniu pracovného a osobného života v rôznych krajinách a identifikovať prekážky a riešenia v rámci rodovej rovnosti. Na konferenciu bolo prihlásených 125 účastníkov a účastníčok zo Slovenska aj zahraničia. V programe bolo zaradených 45 odborníkov a odborníčok na danú tému. Konferencia prebiehala hybridnou formou (niektoré príspevky zo zahraničia boli prezentované online). Celá konferencia bola tlmočená z/do anglického jazyka a panelové diskusie boli online streamované cez Facebook (dvojazyčne). V jednotlivých panelových diskusiách vstúpila tiež výkonná riaditeľka Strediska a zamestnanci a zamestnankyne Strediska. Výkonná riaditeľka vystúpila s príspevkom v panelovej diskusii s názvom Zosúladovanie pracovného a osobného života ako priorita európskych politík. Zamestnanci a zamestnankyne Strediska vystúpili s príspevkami v panelových diskusiách Zosúladovanie pracovného a osobného života na Slovensku, Spolupráca v presadzovaní rodovej rovnosti v pracovnej oblasti, Prípady sexuálneho obťažovania vo vzdelávaní, A Vy koľko máte rokov? Skúsenosti žien s diskrimináciou v práci vo vyššom veku.

Stredisko v roku 2023 realizovalo v rámci projektu RODRO na školách celkom 33 podujatí pre 897 žiakov a žiačok na tému rodovej rovnosti. Bližšie pozri Vzdelávacia činnosť - Závazky vyplývajúce z akčných plánov a stratégií.

KOMUNIKÁCIA

Stredisko pokračovalo v aktívnom šírení osvedy o ľudských právach a zásade rovnakého zaobchádzania na sociálnych sieťach (Facebook, Instagram, LinkedIn) a na vlastnom blogu na sme.sk. Stredisko informovalo o svojich kľúčových aktivitách a budovalo dobré meno inštitúcie. Komunikačné výstupy prispôsobilo špecifikám jednotlivých kanálov, pričom zohľadňovalo tón komunikácie a cieľovú skupinu. Stredisko najmä dbá na konzistentnosť a jasnú identifikovateľnosť značky s vlastným vizuálnym štýlom definovaným v dizajnn manuáli.

Facebook a Instagram

V roku 2023 Stredisko zaznamenalo nárast dosahu na sociálnych sieťach. Na oficiálnom [FB profile](#) malo dosah na 69 100 ľudí, čo predstavuje nárast o 20,1 % oproti minulému roku. Na Instagrame mali príspevky dosah na 11 927 užívateľov/užívateľiek, čo predstavuje nárast o takmer 100 %. Vo všeobecnosti stúpa počet návštev a sledovateľov/sledovateľiek práve na sociálnej sieti Instagram. Najúspešnejšie sú príspevky o aktivitách Strediska s pozitívnym nábojom, zdôrazňujúce angažovanosť v téme rovnosti a ľudských práv a ktoré vytvárajú emocionálnu väzbu s publikom. Tieto príspevky mali nárast videní a reakcií organicky, bez platenia reklamy. Detailnejšie štatistiky o úspešnosti jednotlivých príspevkoch zobrazujú tabuľky nižšie.

Top 5 príspevkov s najväčším dosahom (Facebook)

Príspevok:	Predmet
O povinnosti uhradiť liek malej pacientke s diagnostikovanou svalovou muskulárnou atrofiou 2. typu	21 759
Podpora divadla DPOH	18 246
Podanie žaloby vo verejnom záujme vo veci sexuálneho obťažovania	12 396
Výskum Sociálne služby pre zdravotne znevýhodnených podľa medzinárodných štandardov	4 980
Znovuzvolenie Silvie Porubánovej za výkonnú riaditeľku SNS'L P	2 738

Top 5 príspevkov s najväčším dosahom (Instagram)

Príspevok:	Dosah príspevku (počet užívateľov):
Podpora divadla DPOH	5 938
Podpora festivalu Dúhový Pride	3 455
Propagácia podujatia O dúhe na lodi	1 485
Podanie žaloby vo verejnom záujme vo veci sexuálneho obťažovania	1 229
Reel video z podujatia O dúhe (Talking Whale)	1 112

Tabuľka prvých 5 príspevkov s reakciou „Páči sa mi to“ (Facebook)

Príspevok:	Počet reakcií:
O povinnosti uhradiť liek malej pacientke s diagnostikovanou svalovou muskulárnou atrofiou 2. typu	393
Podpora divadla DPOH	275
Podanie žaloby vo verejnom záujme vo veci sexuálneho obťažovania	262
Znovuzvolenie Silvie Porubänovej za výkonnú riaditeľku SNSLP	182
Vianočné a novoročné poďakovanie	95

Tabuľka prvých 5 príspevkov s reakciou „Páči sa mi to“ (Instagram)

Príspevok:	Počet reakcií:
Podpora divadla DPOH	827
Podpora festivalu Dúhový Pride	607
Podanie žaloby vo verejnom záujme vo veci sexuálneho obťažovania	204
Incident po podujatí na Pink Whale	126
Podpora festivalu Dúhový Pride	125

Webová stránka

Webová stránka snslnp.sk slúži ako zdroj informácií o činnosti Strediska, ako aj o poskytovaní právnej pomoci pre obeť diskriminácie. Obsahuje relevantné informácie a je pravidelne aktualizovaná.

Tabuľka návštevnosti webového sídla www.snslnp.sk a jeho stránok

Príspevok:	Počet vídení:	Počet užívateľov:
SNSLP – Slovenské národné stredisko pre ľudské práva	17 343	8 221
Náš tím – SNSLP	3 415	2 372
Právna pomoc – SNSLP	3 249	1 576
SNSLP Bratislava – SNSLP	2 893	1 636
Výkonná riaditeľka – SNSLP	2 779	2 064
SNSLP a jeho mandáty – SNSLP	1 733	1 104
Odborné stanoviská – SNSLP	1 539	702
Publikačná činnosť – SNSLP	1 458	559
Aktuality – SNSLP	1 077	438
Správna rada – SNSLP	996	633

Blog na sme.sk

Stredisko na stránke blog.sme.sk/preludskeprava uverejnilo deväť blogov o aktuálnych spoločenských udalostiach.

Zoznam vydaných blogov a ich čítanosť

Názov:	Počet prečítaní:
Kto hatí cestu pacientom k modernej liečbe?	2 025
Menšinové práva sú základom demokracie, nie ideológiou!	1 760
Čo ostalo z našej antifašistickej tradície?	1 343
Nórske inšpirácie alebo lekcia z rozmanitosti	1 209
Od deklarovaného cieľa ku skutočnému útoku na práva transrodových ľudí na Slovensku	1 137
Ľudské práva menia životy	457
Sociálne služby pre zdravotne znevýhodnených podľa medzinárodných štandardov nie sú dostupné	232
Prípady Editka - keď sa odborníci nezaoberajú príčinou, ale následkami	207
Ako sa v médiách hovorí o diskriminácii?	198

Podcast NoPráve

Stredisko aj v roku 2023 pokračovalo s nahrávaním podcastu NoPráve.

Zoznam vydaných podcastov a ich počúvanosť

Názov:	Hostia:	Dátum:	Počúvanosť (počet stiahnutí)
O súhlase - Talking Whale	Barbora Burajová, Radka Mikšík, Veronika Michelčíková	7.12.2023	67
O nenávisti – Talking Whale	Anna Máriássyová, Andrea Cox, Zoltán Nagy a Ján Lazur	22.09.2023	93
Budme vďační, že žijeme v spoločnosti, kde je možné ľudské práva presadzovať	Lukáš Vecel	8.9.2023	68
Budúcnosť je rovnosť	Janka Jablonická-Zezulová, Mirka Lemešová	16.1.2023	125
Chceme silný klima-zákon	Dana Mareková, Michala Ujházyová	13.1.2023	89

Talking Whale debaty

Stredisko v kultúrnom centre Pink Whale počas roka zrealizovalo päť debát.

- 9. marca 2023 o súhlase, diskusia sa venovala otázke, prečo napriek volaniam odbornej verejnosti a občianskej spoločnosti neobsahuje návrh novely Trestného zákona redefiníciu znásilnenia ako sexuálneho aktu bez súhlasu. Hostkami boli právnička Koordinačno-metodického centra pre prevenciu násilia na ženách, Barbora Burajová, lektorka vzťahovej a sexuálnej výchovy z organizácie InTYMYta, Radka Mikšík a právnička Strediska, Veronika Michelčíková;
- 12. apríla 2023 o právach LGBTI+ ľudí, v ktorej diskutovali právnička Strediska Zuzana Pavličková, člen riešiteľského kolektívu Právnickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave, ktorý sa zaoberá výskumom etických a právnych aspektov informovaného súhlasu pri trans-identite maloletých Nikolas Sabján a advokátka Lucia Plaváková;
- 8. mája 2023 o antifašistickej doktríne, kde diskutovali výskumníčka Strediska Radka Vicenová, odborný asistent pôsobiaci na Fakulte sociálnych a ekonomických vied Univerzity Komenského v Bratislave Pavol Hardoš a historik a spisovateľ pôsobiaci na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave Miloslav Szabó;
- 28. júna 2023 o náboženských slobodách s výkonnou riaditeľkou Strediska Silviou Porubánovou, samostatným vedeckým pracovníkom Sociologického ústavu SAV Miroslavom Tižikom a starokatolíckym kňazom a ľudsko-právnym aktivistom Martinom Kováčom;
- 14. septembra 2023 o nenávisti, v ktorej diskutovali výskumníčka Strediska Anna Máriássyová, advokáti z advokátskej kancelárie Taylor Wessing Zoltán Nagy a Ján Lazur a riaditeľka občianskeho združenia DigiQ Andrea Cox.

Súhrn komunikačných aktivít

Stredisko sa:

- zapojilo do kampane Európskej Komisie Majme oči otvorené, ktorej cieľom bolo zvýšiť povedomie o právach obetí násillia;
- stalo partnerskou organizáciou platformy Zastavme nenávisť, ktorá pomáha riešiť nenávisťné prejavy na internete;
- pridalo k občianskej kampani pred parlamentnými voľbami Zakrúžkuj ženu,
- stalo spolupracujúcim partnerom s nadáciou Pontis pri príprave a vyhodnocovaní súťaže VIA BONA, aj v roku 2023 bola S. Porubánová členkou výberového procesu a komisie v kategórii Výnimočný zamestnávateľ;
- podpísalo v marci 2023 Memorandum o spolupráci s Úradom vysokého komisára OSN pre utečencov (UNHCR), ktoré zarámcovalo už prebiehajúcu spoluprácu;
- podobne sme podpisom Memoranda o spolupráci zoficiálnili dlhodobú efektívnu spoluprácu so Združením rodičov a priateľov LGBTI +ľudí;
- stalo participujúcim subjektom v projekte Tepláreň nahlas;
- zapojilo do kampane Chceme silný klimatický zákon;
- pridalo do každoročnej kampane Orange the world a k spoločnému vyhláseniu pani prezidentky;
- sa zapojilo do osláv 75. výročia prijatia Všeobecnej deklarácie ľudských práv a tretí rok bolo partnerom ocenenia Roma Spirit.
- na 5. výročie vraždy Jána Kuciaka a Martynty Kušnírovej sme sa vyjadrovali v špeciály RTVS, ako aj v TA3;
- kontinuálne a cielene celoročne verejne vyjadrovalo k aktuálnym celospoločenským problémom, udalostiam, výzvam, výročiam a pod. s ľudskoprávnym a diskriminačným obsahom a významom.

Mediálne výstupy za rok 2023

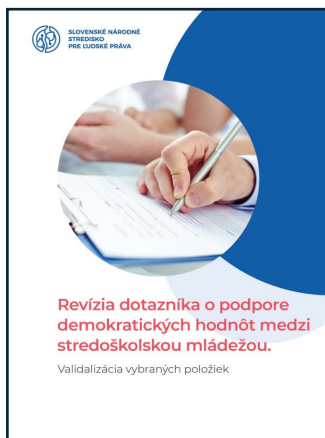
Mediálne výstupy sú dostupné na <https://www.snslp.sk/vysledky/medialne-vystupy/medialne-vystupy-za-rok-2023/>

VÝSKUMNÁ ČINNOSŤ

I. Strategické témy

- a. Kvalitatívny výskum extrémistických postojov a podpory demokratických hodnôt v skupine žiakov a žiačok

Výskumná správa s názvom Revízia dotazníka o podpore demokratických hodnôt medzi stredoškolskou mládežou: Validizácia vybraných položiek nadväzovala na výskumnú správu Podpora demokratických hodnôt medzi stredoškolskou mládežou z roku 2022 a bola vypracovaná na základe doplňujúceho zisťovania prostredníctvom šiestich fokusových skupín. Výskumná správa poskytuje detailnejší pohľad na mieru porozumenia kritických položiek z dotazníka o podpore demokratických hodnôt stredoškolskou mládežou administrovaného v roku 2022; zároveň ponúka dodatočné interpretácie a vysvetlenia zistení z výskumnej správy z roku 2022 a formuluje alternatívne a spresnené formulácie kritických položiek v prípade budúceho dotazníkového zberu dát.

 [Publikácia je dostupná online.](#)

- b. Zobrazovanie vybraných menšín vo verejnom diskurze

Výskum nenávistných prejavov na sociálnych sieťach sledoval výskyt antirómskych, homonegatívnych a islamofóbných statusov a komentárov na facebookových profiloch vybraných politických strán a predstaviteľov. Identifikované boli štyri hlavné naratívne spoločné pre všetky tri sledované skupiny: negatívna stereotypizácia a paušalizácia menšín, zobrazovanie menšinovej identity ako negatívnej charakteristiky alebo prisudzovanie tejto identity, rámcovanie menšín ako bezpečnostnej hrozby a dehumanizácia a explicitné výzvy na násilie a jeho ospravedlňovanie. Publikácia tiež poukazuje na to, že hoci je možné identifikovať profily s vyšším podielom nenávistných výrokov, nenávistné prejavy sa vyskytujú v komentároch pod statusmi na všetkých sledovaných profiloch a odporúča intenzívnejšiu a efektívnejšiu kontrolu týchto príspevkov.

 [Publikácia je dostupná online.](#)

Pre rozšírenie výsledkov výskumu aj medzi širokú verejnosť bol uverejnený blog a zorganizovaná diskusia v Pink Whale, záznam z nej je k dispozícii vo forme podcastu. Na základe záverov štúdie boli v decembri 2023 realizované tri vzdelávacie workshopy na Súkromnej škole umeleckého priemyslu Bohumila Baču v Bratislave na tému Nenávistné prejavy a dezinformácie.

II. Závazky vyplývajúce z akčných plánov a stratégií

1. Monitoring diskriminácie v prístupe k nájomnému bývaniu a retazenia nájomných zmlúv na krátke obdobie

V priebehu roka 2023 bol realizovaný výskum zameraný na možný nerovný prístup k obecnému nájomnému bývaniu, pričom Stredisko sledovalo rôzne typy domácností, ktoré môžu mať vo všeobecnosti horší prístup k nájomnému bývaniu (napr. domácnosti samoživiteliek, rómske domácnosti, domácnosti cudzincov, domácnosti s väčším počtom detí, seniori alebo zdravotne znevýhodnené osoby). V máji až júni Stredisko uskutočnilo dotazníkový zber dát od samospráv, ktoré poskytujú obecné nájomné bývanie. Oslovených bolo takmer 600 obcí a odpovedalo 298 obcí. Na dotazník nadväzovala analýza 268 všeobecne záväzných nariadení a iných dokumentov, ktoré upravujú poskytovanie obecného nájomného bývania. Kvantitatívna analýza bola doplnená zisteniami z rozhovorov s realitnými agentúrami, zástupcami obcí a sociálnymi pracovníkmi a pracovníčkami. Publikácia upozorňuje na diskriminačné postupy v rôznych fázach poskytovania a spravovania obecného nájomného bývania, nedostatočné využívanie participatívneho plánovania rozvoja bývania, transparentného informovania a nevhodného uplatňovania rôznych mechanizmov kontroly a vylučovania vo vzťahu k záujemcom o získanie nájomného bývania.

2. Monitorovanie problematiky obťažovania na pracoviskách a odstraňovanie prejavov diskriminácie, šikanovania a sexizmu v pracovno-právnych vzťahoch

Výskum sexuálneho obťažovania v pracovnoprávných vzťahoch v organizáciách v pôsobnosti Ministerstva zdravotníctva SR sledoval nielen výskyt rôznych foriem sexuálneho obťažovania, ale aj informovanosť zdravotníckeho personálu o dostupných právnych prostriedkoch ochrany v prípadoch obťažovania a senzitivitu voči obťažujúcemu konaniu. Výskum sa uskutočnil v spolupráci s 40 organizáciami vďaka podpore Ministerstva zdravotníctva SR pri oslovovaní pracovísk. Zistili sme, že viac ako 50 % zamestnancov a zamestnankýň zažilo v období posledných desiatich rokov aspoň jednu zo situácií rodovo motivovaného obťažovania alebo neželanej sexuálnej pozornosti a viac ako 6 % personálu zažilo nejakú formu sexuálneho nátlaku. Obťažujúce správanie prichádza najčastejšie od kolegov a kolegýň v nadriadenej alebo rovnocennej pracovnej pozícii. Obťažovanie zo strany pacientov alebo klientov je taktiež prítomné, ale nie je prevažujúcim problémom. Ďalším dôležitým zistením je to, že obťažujúce správanie najčastejšie prebieha v prítomnosti iných osôb, a to aj v prípade neželanej sexuálnej pozornosti, čo naznačuje normalizáciu tohto správania v pracovnom prostredí.

Súčasťou prípravy a zaškolenia pre zberu dát bol aj odborný seminár *Ako na výskum traumatizujúcich a citlivých tém* zorganizovaný v júli 2023 v spolupráci s odborníčkami z oblasti sociológie, antropológie či politológie. V priebehu júla až septembra 2023 prebiehal zber dát v nemocniciach a ďalších zdravotníckych zariadeniach. Získané skúsenosti Strediska s prípravou výskumu, zberom dát a metodologické otázky boli spracované pre sesterské organizácie v sieti ENNHRI a EQUINET do materiálu [Combating-sexual-harassment-through-the-mandates-of-NHRIs-and-EBs.pdf \(snslo.sk\)](#). Dňa 13. novembra 2023 bol zrealizovaný online odborný seminár o zbere a využívaní dát o sexuálnom obťažovaní na pracovisku pre vnútroštátne inštitúcie pre ľudské práva a národné antidiskriminačné orgány organizovaný Strediskom v spolupráci so sieťou ENNHRI.

Hlavné zistenia z výskumu boli predstavené 13. decembra 2023 na [okružlom stole](#) s Ministerstvom zdravotníctva SR. Záujem o riešenie problému s obťažovaním potvrdila ministerka zdravotníctva JUDr. Zuzana Dolínková pri otvorení podujatia. Na prezentácii zistení a okružly stôl boli tiež pozvané nemocnice, liečebne, ústavy, úrady verejného zdravia a ďalšie pracoviská, ktoré sa do zberu dát zapojili. Výskumná správa je dostupná na stiahnutie.

 [Publikácia je dostupná online.](#)

III. Olympiáda ľudských práv

Stredisko sa v roku 2023 aktívne zapojilo do 25. ročníka stredoškolskej súťaže Olympiáda ľudských práv (OLP) ako odborný garant, a to najmä prostredníctvom zastúpenia Strediska v postupových porotách na niektorých školských kolách a v porote na finále 25. ročníka súťaže, ktoré sa uskutočnilo v apríli 2023 v Omšeni. Spolupráca s Olympiádou ľudských práv pokračuje aj v školskom roku 2023/2024, a to nielen v podobe odbornej (napríklad na tvorbe zadaní a úloh), ale aj organizačnej a administratívnej podpory súťaže.

- 15. júna 2023 – účasť na zasadnutí Celoštátnej komisie Olympiády ľudských práv;
- 7. - 11. augusta 2023 – príprava agendy a koordinácia týždňovej stáže víťaza celoštátneho kola OLP;
- 18. - 20. apríla 2023 - účasť v porote celoštátneho kola Olympiády ľudských práv (25. ročník);
- 19. apríla 2023 - odborný workshop „Kto a ako môže ochrániť tvoje ľudské práva na Slovensku“ realizovaný Strediskom v rámci celoštátneho kola 25. ročníka Olympiády ľudských práv v Omšeni;
- 23. novembra 2023– účasť v porote na pilotnom podujatí OLP pre základné školy na Gymnázium sv. Moniky v Prešove;
- 4. decembra 2023 – účasť v porote na školskom kole OLP na Gymnázium Hubeného v Bratislave;
- 8. decembra 2023 – účasť v porote na školskom kole OLP na Škole pre mimoriadne nadané deti a Gymnázium v Bratislave v Bratislave, spojená s prednáškou na tému Ľudské práva: Hrádza proti nenávisti;
- tvorba súťažných zadaní a podkladov pre krajské a celoštátne kolo 26. ročníka OLP

VZDELÁVACIA ČINNOSŤ

V roku 2023 Stredisko pokračovalo v realizácii výchovno-vzdelávacích aktivít zameraných na šírenie osvety v oblasti nediskriminácie a ľudských práv s cieľom zvyšovania tolerancie v spoločnosti a eliminácie foriem správania sa, ktoré vykazujú prvky porušovania ľudských práv a nediskriminácie. Väčšina aktivít bola realizovaná prezenčnou formou.

Úsek vzdelávacej činnosti zrealizoval v roku 2023 celkom **243 vzdelávacích podujatí pre 7019 účastníkov a účastníčok**, a to pre 59 organizácií (84 aktivít pre 2 443 dospelých jednotlivcov), 36 základných škôl (93 aktivít pre 2 541 žiakov/žiačok) a 30 stredných škôl (66 aktivít pre 2 035 študentov/študentiek).

Vo vykazovanom období boli pri dospelých cieľových skupinách dôležitými partnermi najmä Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, s ktorým prebieha spolupráca prostredníctvom projektu Ochrana detí pred násilím a Úrad Nitrianskeho samosprávneho kraja, vďaka ktorému boli realizované podujatia v zariadeniach sociálnych služieb naprieč celým krajom.

I. Závazky vyplývajúce z akčných plánov a stratégií

1. Zvyšovať povedomie vybraných cieľových skupín v ozbrojených a iných silových zložkách SR a verejnosti o radikalizme a extrémizme

Pri plnení úlohy vyplývajúcej z Koncepcie boja proti radikalizácii a extrémizmu do roku 2024 Stredisko spolupracovalo nielen so silovými zložkami, ale aj inými subjektmi. Špecifické prednášky sa realizovali pre Oddelenie komunikácie a prevencie KRPZ v Košiciach a skupinu prevencie vnútorných oddelení ORPZ v Košickom kraji. Preventistky absolvovali vzdelávanie na tému ľudské práva, kyberšikanovanie, extrémizmus a nediskriminácia z dôvodu potreby aktualizácie informácií, postupov a metód vzdelávania. Ďalšia prednáška pre príslušníkov/príslušníčky Policajného zboru SR na tému Extrémizmus sa konala v knižnici Strediska.

V spolupráci s Ústredím práce sociálnych vecí a rodiny boli zrealizované dve aktivity pre 24 regionálnych expertov a expertky (ZŠ, SŠ, CPPP a P, úrady práce, okresné riaditeľstvá PZ, mestská polícia, okresné prokuratúry a pod.), v rámci ktorých sa Stredisko venovalo téme radikalizácie a extrémizmu so zameraním na aktuálne prejavy v spoločnosti a prejavy na základných a stredných školách, nenávisťným prejavom a šírením informácií, ktoré nie sú založené na objektívnych faktoch a skutočnostiach.

2. Zabezpečiť vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov a zamestnankyň škôl a tiež mládeže o rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí

Stredisko zrealizovalo vzdelávaciu aktivitu vyplývajúcu z Akčného plánu rovnosti mužov a žien a rovnosti príležitostí na roky 2021 – 2027 v spolupráci s Regionálnym kultúrnym centrom v Prievidzi. Prednáška bola určená pre koordinátorky prevencie v základných a stredných školách.

3. Zvyšovať povedomie vybraných cieľových skupín, vrátane osôb so zdravotným postihnutím o právach a dôstojnosti osôb so zdravotným postihnutím, prevencia a odstraňovanie stereotypov a predsudkov voči osobám so zdravotným postihnutím

Úloha vyplývajúca z Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021 – 2030 bola v plnená najmä na pôde zariadení sociálnych služieb. Vzdelávacie aktivity zamerané na problematiku ľudských práv na úrovni práce s klientelou v zariadeniach sociálnych služieb určené pre zamestnancov/zamestnankyne, ako aj klientov/klientky ZSS realizované najmä v spolupráci s Úradom Nitrianskeho samosprávneho kraja.

V roku 2023 sa uskutočnilo 39 podujatí pre 1 282 účastníkov a účastníčok. Podujatia sa uskutočnili pre 23 subjektov.

14.2.2023 Odbor sociálnych vecí, Nitriansky samosprávny kraj, Nitra: Prednáška pre zamestnancov/zamestnankyne samosprávneho kraja

10.3.2023 ZSS Harlekýn Topoľčany: Prednáška pre zamestnancov/zamestnankyne ZSS

20.3.2023 ZSS Harlekýn Topoľčany: Prednáška pre zamestnancov/zamestnankyne ZSS

5.4.2023 ZSS Môj domov Topoľčany: Prednáška pre zamestnancov/zamestnankyne ZSS

5.4.2023 ZSS Môj domov Topoľčany: Prednáška pre klientov/klientky ZSS

19.4.2023 ZSS Nitrava Nitra: Prednáška pre zamestnancov/zamestnankyne ZSS

19.4.2023 ZSS Nitrava Nitra: Prednáška pre klientov/klientky ZSS

9.5.2023 ZSS V kaštieli Horné Obdokovce: Prednáška pre zamestnancov/zamestnankyne ZSS

10.5.2023 ZSS V kaštieli Horné Obdokovce: Prednáška pre zamestnancov/zamestnankyne ZSS

10.5.2023 ZSS V kaštieli Horné Obdokovce: Prednáška pre klientov/klientky ZSS

19.5.2023 ZSS Egídius Bardejov: Prednáška pre klientov/klientky ZSS

23.5.2023 ZSS Dunaj Kováčov: Prednáška pre zamestnancov/zamestnankyne ZSS

23.5.2023 ZSS Dunaj Chľaba: Prednáška pre zamestnancov/zamestnankyne ZSS

24.5.2023 ZSS Ipel' Leľa: Prednáška pre zamestnancov/zamestnankyne ZSS

24.5.2023 ZSS Ipel' Leľa: Prednáška pre klientov/klientky ZSS

31.5.2023 ZSS „Penzion“ Topoľčany: Prednáška pre zamestnancov/zamestnankyne ZSS

- 31.5.2023 ZSS „Penzion“ Topoľčany: Prednáška pre klientov/klientky ZSS
- 26.6.2023 ZSS „Borinka – Alzheimer centrum“ Nitra: Prednáška pre zamestnancov/zamestnankyne ZSS 2x
- 27.6.2023 ZSS „Harmónia“ Horné Štitáre: Prednáška pre zamestnancov/zamestnankyne ZSS
- 27.6.2023 ZSS „Harmónia“ Horné Štitáre: Prednáška pre klientov/klientky ZSS
- 18.7.2023 ZSS Komunita kráľovnej pokoja Močenok: Prednáška pre zamestnancov/zamestnankyne ZSS
- 18.7.2023 ZSS Komunita kráľovnej pokoja Močenok: Prednáška pre klientov/klientky ZSS
- 20.7.2023 ZSS Komunita kráľovnej pokoja, Domov sociálnych služieb v Radošine: Prednáška pre zamestnancov/zamestnankyne ZSS
- 20.7.2023 Komunita kráľovnej pokoja, DSS v Radošine: Prednáška pre klientov/klientky DSS
- 19.9.2013 ZSS Subsidium v Rožňave: Prednáška pre zamestnancov/zamestnankyne ZSS 2x
- 20.9.2023 ZSS Subsidium v Rožňave: Prednáška pre zamestnancov/zamestnankyne ZSS 2x
- 22.9.2023 ZSS Želiezovce: Prednáška pre zamestnancov/zamestnankyne ZSS
- 22.9.2023 ZSS Želiezovce: Prednáška pre klientov/klientky ZSS
- 4.10.2023 CLARITAS - zariadenie pre seniorov, Dvory nad Žitavou: Prednáška pre zamestnancov/zamestnankyne ZSS
- 12.10.2023 Benefit“ Zariadenie sociálnych služieb Ľudovítová: Prednáška pre zamestnancov/zamestnankyne ZSS
- 12.10.2023 Benefit“ Zariadenie sociálnych služieb Ľudovítová: Prednáška pre klientov/klientky ZSS
- 18.10.2023 Trojlístok,n.o. Prešov: Prednáška pre zamestnancov/zamestnankyne neziskovej organizácie
- 27.11.2023 Mestský úrad Levice: Prednáška Ľudské práva v praxi pre opatrovatelky mesta Levice
- 8.11.2023 Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb Slovenská Ľupča: Prednáška pre zamestnancov/zamestnankyne DSS
- 8.11.2023 Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb Bukovec, Sebedín – Bečov: Prednáška pre zamestnancov/zamestnankyne DSS
- 13.12.2023 VIA-LUX Košice: Online prednáška pre zamestnancov/zamestnankyne ZSS

4. Realizovať programy a školenia pre zamestnávateľov o metódach rozpoznávania a riešenia diskriminácie a jej základných príčin vrátane protirómskeho rasizmu a zaujatosti

Stredisko realizovalo uvedené aktivity vyplývajúce z Akčného plánu prioritnej oblasti Zamestnanosť k stratégii pre rovnosť, inklúziu a participáciu Rómov do roku 2030. K aktivitám priamo adresovaným zamestnávateľom, venujúcim sa téme diskriminácie v pracovnoprávných vzťahoch, ako aj osobitne diskriminácii Rómov a Rómiek, patrili aktivita pre 36 zamestnancov a zamestnankýň Štátnej vedeckej knižnice v Prešove na tému Nediskriminácia a prednáška pre zamestnancov a zamestnankyne MIRRI SR na tému Nediskriminácia.

5. Zvyšovať povedomie zamestnancov a zamestnávateľov o diverzite a rovnosti na pracovisku prostredníctvom tzv. senzibilizačných programov

Stredisko realizovalo uvedené aktivity vyplývajúce z Akčného plánu prioritnej oblasti Zamestnanosť k stratégii pre rovnosť, inklúziu a participáciu Rómov do roku 2030. Uvedenej téme sa Stredisko venovalo v rámci témy Nediskriminácia, ktorá bola odprednášaná pre zamestnancov a zamestnankyne Púchov Continental Tires Slovakia, s.r.o.

6. Realizovať aktivity pre mladých ľudí vstupujúcich na trh práce s cieľom zvýšenia ich povedomia o ochrane pred diskrimináciou v kontexte rovnosti mužov a žien a zosúladovania rodinného a pracovného života

Stredisko realizovalo uvedené aktivity vyplývajúce z Akčného plánu prioritnej oblasti Zamestnanosť k stratégii pre rovnosť, inklúziu a participáciu Rómov do roku 2030. Vzdelávanie pre základné a stredné školy na tému rodovej rovnosti boli realizované v rámci projektu RODRO.

Lektori Strediska v roku 2023 realizovali v rámci projektu na školách celkom 33 podujatí pre 897 žiakov a žiačok na tému rodovej rovnosti.

16.2.2023 sa uskutočnili 2 vzdelávacie podujatia pre ZŠ Podhorany (okres Nitra, NR samosprávny kraj) (46 žiakov a žiačok)

27.3.2023 sa uskutočnilo 1 vzdelávacie podujatie v Súkromnej základnej škole FUTURUM v Trenčíne (okres Trenčín, TN samosprávny kraj) (20 žiakov a žiačok)

31.3.2023 sa uskutočnilo 1 vzdelávacie podujatie pre Gymnázium Hubeného (okres Bratislava, BA samosprávny kraj) (36 žiakov a žiačok)

17.4.2023 sa uskutočnilo 1 vzdelávacie podujatie pre Základnú školu v Žitavanoch (okres Zlaté Moravce, NR samosprávny kraj) (18 žiakov a žiačok)

12.5.2023 sa uskutočnili 2 vzdelávacie podujatia pre Základnú školu Gejzu Dusíka v Galante (okres Galanta, TT samosprávny kraj) (48 žiakov a žiačok)

1.6.2023 sa uskutočnili 2 vzdelávacie podujatia pre Základnú školu Budovateľská v Snine (okres Snina, PO samosprávny kraj) (39 žiakov a žiačok)

1.6.2023 sa uskutočnilo 1 vzdelávacie podujatie pre Strednú odbornú školu v Snine (okres Snina, PO samosprávny kraj) (25 žiakov a žiačok)

6.6.2023 sa uskutočnilo 1 vzdelávacie podujatie pre Špeciálnu základnú školu Švermova 1 vo Valaskej (okres Brezno, BB samosprávny kraj) (16 žiakov a žiačok)

7.6.2023 sa uskutočnilo 1 vzdelávacie podujatie pre Gymnázium Ivana Horvátha v Bratislave (okres Bratislava II, BA samosprávny kraj) (23 žiakov a žiačok)

8.6.2023 sa v spolupráci s Liptovskou knižnicou GFB v Liptovskom Mikuláši uskutočnilo 1 vzdelávacie podujatie pre Základnú školu Okoličianska v Liptovskom Mikuláši (okres Liptovský Mikuláš, ZA samosprávny kraj) (16 žiakov a žiačok)

13.6.2023 sa v spolupráci s Regionálnym osvetovým strediskom v Nových Zámkoch uskutočnilo 1 vzdelávacie podujatie pre Strednú odbornú školu hotelových služieb a obchodu, Nové Zámky (okres Nové Zámky, NR samosprávny kraj) (52 žiakov a žiačok)

15.6.2023 sa uskutočnilo 1 vzdelávacie podujatie pre Základnú školu Kudlovská v

Humennom (okres Humenné, PO samosprávny kraj) (37 žiakov a žiačok)

15.6.2023 sa uskutočnilo 1 vzdelávacie podujatie pre Strednú odbornú školu polytechnickú v Humennom (okres Humenné, PO samosprávny kraj) (26 žiakov a žiačok)

21.6.2023 sa uskutočnilo 1 vzdelávacie podujatie pre Základnú školu v Soli (okres Vranov nad Topľou, PO samosprávny kraj) (20 žiakov a žiačok)

5.10.2023 sa uskutočnilo 1 vzdelávacie podujatie pre Základnú školu v Jakubove (okres Malacky, BA samosprávny kraj) (20 žiakov a žiačok)

19.10.2023 sa uskutočnili 2 vzdelávacie podujatia pre Gymnázium duklianskych hrdinov Svidník (okres Svidník, PO samosprávny kraj) (38 žiakov a žiačok)

19.10.2023 sa uskutočnilo 1 vzdelávacie podujatie pre Gymnázium Hubeného (okres Bratislava, BA samosprávny kraj) (24 žiakov a žiačok)

3.11.2023 sa uskutočnilo 1 vzdelávacie podujatie pre Obchodnú akadémiu Račianska 107 (okres Bratislava, BA samosprávny kraj) (23 žiakov a žiačok)

6.11.2023 sa uskutočnili 2 vzdelávacie podujatia pre Obchodnú akadémiu Bolečkova 2 v Nitre (okres Nitra, NR samosprávny kraj) (85 študentov a študentiek)

7.11.2023 sa uskutočnilo 1 vzdelávacie podujatie pre Gymnázium L. Novomeského v Bratislave (okres Bratislava, BA samosprávny kraj) (26 žiakov a žiačok)

15.11.2023 sa uskutočnilo 1 vzdelávacie podujatie pre Súkromnú strednú odbornú školu v Žiline (okres Žilina, ZA samosprávny kraj) (19 žiakov a žiačok)

21.11.2023 sa uskutočnilo 1 vzdelávacie podujatie pre Gymnázium L. Novomeského v Bratislave (okres Bratislava, BA samosprávny kraj) (26 žiakov a žiačok)

22.11.2023 sa uskutočnilo 1 vzdelávacie podujatie pre Gymnázium arm. gen. L. Svobodu v Humennom (okres Humenné, PO samosprávny kraj) (104 študentov a študentiek)

23.11.2023 sa uskutočnilo 1 vzdelávacie podujatie pre ZŠ Stráne pod Tatrami (okres Kežmarok, PO samosprávny kraj) (29 žiakov a žiačok)

4.12.2023 sa uskutočnili 2 vzdelávacie podujatia pre ZŠ Novomeského v Trenčíne (okres Trenčín, TN samosprávny kraj) (43 žiakov a žiačok)

5.12.2023 sa uskutočnili 2 vzdelávacie podujatia pre ZŠ Novomeského v Trenčíne (okres Trenčín, TN samosprávny kraj) (38 žiakov a žiačok)

7. Poskytovať pravidelné školenie o protirómskom rasizme pre právnikov, sudcov, lekárov, sestry ako aj štátnych zamestnancov, úradníkov miestnej samosprávy a ďalšie príslušné zainteresované strany zapojené do poskytovania právnych, sociálnych a zdravotných služieb vo verejnom záujme vrátane organizácií občianskej spoločnosti

Úloha vyplýva z Akčného plánu Prioritnej oblasti Boj s protirómskym rasizmom a podpora participácie k Stratégii pre rovnosť, inklúziu a participáciu Rómov do roku 2030. K relevantným aktivitám patrili najmä aktivity pre zamestnancov a zamestnankyne komunitných centier a vzdelávanie pre Zdravé regióny. Pre Zdravé regióny sa realizovali dve podujatia. Cieľom prvého podujatia, ktorého sa zúčastnilo 11 asistentiek podpory zdravia pôsobiacich v zdravotníckych zariadeniach v Košickom a Prešovskom kraji bolo šírenie osvetu, identifikácia prejavov správania sa, ktoré môžu vykazovať znaky nerovného zaobchádzania, postupy a metódy ako vzniknuté situácie riešiť z dôvodu, že v mnohých zariadeniach v oboch krajoch dochádza k segregácii rómskych žien na gynekologicko-pôrodných oddeleniach.

niach, detí a žien na pediatrických oddeleniach. Na základe uvedeného vzdelávania vznikla iniciatíva a potreba oslovenia jednotlivých zdravotníckych zariadení a komunikovať s nimi tému možného nerovného zaobchádzania pri prístupe k zdravotnej starostlivosti. Druhá aktivita pre Zdravé regióny bola realizovaná zamestnankyňami právnej činnosti.

Aktivity pre zamestnancov a zamestnankyne komunitných centier sa konali v Soli (aktivita pre 52 zamestnancov a zamestnankyne 23 komunitných centier v rámci Prešovského samosprávneho kraj) a v Leviciach (pre 20 zamestnancov a zamestnankyne 9 komunitných centier v rámci Nitrianskeho samosprávneho kraj). Vzdelávacia aktivita bola zameraná na problematiku ľudských práv pri poskytovaní sociálnych služieb, na problematiku antidiskriminačnej legislatívy, ako aj na tému identifikácie prejavov protirómskeho rasizmu, ohlasovania týchto prípadov a spolupráce so Strediskom pri poskytovaní právnej pomoci klientele.

8. Realizovať osvetové aktivity pre obyvateľov z marginalizovaných rómskych komunít o dodržiavaní zásady rovnakého zaobchádzania

Stredisko v roku 2023 splnilo úlohu vyplývajúcu z Akčného plánu prioritnej oblasti Boj s protirómskym rasizmom a podpora participácie k Stratégii rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do roku 2030 aktivitou pre klientelu Komunitného centra Hlinné pre 20 klientov a klientok z miestnej rómskej komunity na tému Nediskriminácia. Osobitný priestor bol venovaný problematike diskriminácie v oblastiach práce, vzdelania, zdravotnej starostlivosti a prístupu k tovarom a službám. Dostatočný priestor bol venovaný prostriedkom ochrany pred diskrimináciou, osвете o činnosti Strediska a postupe nahlasovania podnetov na Stredisko.

9. Zvyšovať technické kapacity zamestnávateľov (počet podujatí zameraných na zvyšovanie kapacít vybraných aktérov)

Bližšie pozri Externá činnosť a medzinárodné vzťahy - Informácia o implementovaných projektoch.

10. Realizovať vzdelávacie aktivity k slobodnému výberu vzdelania, povolania a kariéry, rovnosti žien a mužov na pracovisku, ktoré prispievajú k odstráneniu stereotypného prístupu a predsudkov voči ženám a znevýhodneným skupinám

Uvedené aktivity Stredisko realizovalo v rámci úlohy vyplývajúcej z Národného akčného plánu zamestnanosti žien na roky 2022-2027. Na základe dopytu Fakulty sociálnych vied Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave sa dňa 24. apríla 2023 uskutočnilo vzdelávanie študentov a študentiek venované téme Rodová rovnosť. Na podujatí sa celkom zúčastnilo 26 účastníkov a účastníčok. Obsahom podujatia bola prezentácia základnej problematiky rodovej rovnosti, zaužívanej terminológie, problematika zosúladovania pracovného a súkromného života, diskutovalo sa o príčinách a dôsledkoch nerovného odmeňovania mužov a žien.

V spolupráci s Odborom kriminálnej polície Prezídia Policajného zboru sa konal odborný seminár Využi svoj potenciál a buď líderka pripravený pre 33 príslušníkov a príslušníčok Policajného zboru SR z celého Slovenska.

11. Realizovať vzdelávacie aktivity pre zamestnancov a zamestnankyne o prejavoch a dôsledkoch sexuálneho obťažovania na pracovisku a možnostiach ochrany a tiež pre inšpektoráty práce k riešeniu sexuálneho obťažovania na pracovisku

V rámci plnenia úlohy vyplývajúcej z Národného akčného plánu zamestnanosti žien na roky 2022-2027 sa realizovali 4 aktivity. Pre učiteľov a učiteľky na Základnej škole P. V. Rovnianka, Dolný Hričov sa konala aktivita so zameraním na sexuálne obťažovanie v zmysle antidiskriminačného zákona v oblasti pracovnoprávných vzťahov a v oblasti vzdelávania, ale aj kyberšikanovanie. Pre Národný inšpektorát práce a riaditeľov inšpektorátov práce sa konala prednáška so zameraním na tému dodržiavania zásady rovnakého zaobchádzania v pracovnoprávných a obdobných vzťahoch, antidiskriminačnú legislatívu a problematiku riešenia sexuálneho obťažovania na pracovisku.

Tréning Prevencia a eliminácia násilia na pracovisku sa konala pre zamestnankyne Žilinskej univerzity. Téma Šikany na Pracovisku bola obsahom prednášky pre zamestnancov a zamestnankyne MIRRI SR.

12. Podporovať prevenciu šikany mladých ľudí na základe ich skutočnej alebo domnejšej sexuálnej orientácie

Uvedenú aktivitu Stredisko realizovalo v rámci Stratégie SR pre mládež na roky 2021 – 2028. Problematika šikany, kyberšikany a bezpečnosti používania sociálnych sietí a internetu v kontexte ľudských práv bola v roku 2023 najžiadanejšou témou pre základné a stredné školy. Celkovo bolo realizovaných 53 aktivít (52 prezenčne a 1 online) pre 1938 žiačok a žiakov základných škôl (41 aktivít, 1384 žiačok a žiakov, 22 základných škôl a ostatných subjektov) a stredných škôl (12 aktivít, 554 žiakov a žiačok, 8 stredných škôl). Neoddeliteľnou súčasťou vzdelávacieho modulu je aj problematika príslušnosti k skutočnej alebo domnejšej sexuálnej orientácie ako jeden z mnohých dôvodov šikany/kyberšikany v kolektíve detí a mládeže.

Uvedenej téme sa Stredisko venuje aj v rámci vzdelávania dospelých cieľových skupín – pedagogickí zamestnanci a zamestnankyne škôl, koordinátori a koordinátorky v rámci národného projektu Podpora ochrany detí pred násilím, policajtky a policajti OR PZ, mestskej polície, prokurátorky a prokurátori okresných prokuratúr, a pod. Pre dospelé cieľové skupiny Stredisko realizovalo celkovo 15 aktivít pre 385 účastníčok a účastníkov. Realizácia aktivít sa darí nielen na základe ponuky aktivít Strediska prostredníctvom aktívnej akvizície, ale aj na základe dopytu a dobrej spolupráce s rôznymi regionálnymi osvetovými a kultúrnymi strediskami, úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny, resp. Ústredím, prostredníctvom koordinátoriek a koordinátorov národného projektu Podpora ochrany detí pred násilím. Touto cestou sa Stredisku darí efektívne spoluorganizovať relevantné aktivity na školách pre deti a mládež, ako aj pre učiteľov, ako aj spoluorganizovať a participovať na tematicky vhodných multidisciplinárnych stretnutiach a seminároch.

Body Plánu činnosti č. 2., 3., 6., 10. a 12. sú zároveň súčasťou obsahu témy Nediskriminácia, ktorá bola v sledovanom období osemkrát odprednášaná sa strednej škole, dvakrát na základnej škole a v rámci podujatia pre Fakultu informatiky STU v Bratislave.

II. Ďalšie aktivity

Stredisko v roku 2023 nadviazalo niekoľko spoluprác, v rámci ktorých realizovalo nasledujúce vzdelávacie aktivity.

Spolupráca s Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny v rámci projektu Ochrana detí pred násilím

2.3.2023 Poľsko-slovenský dom Bardejov: Multidisciplinárne stretnutie na tému Kyberšikana

16.3.2023 ÚPSVaR Stará Ľubovňa: Multidisciplinárne stretnutie na tému Kyberšikana

16.3.2023 ÚPSVaR Stará Ľubovňa: Multidisciplinárne stretnutie na tému Obchodovanie s ľuďmi

4.5.2023 ÚPSVaR Dolný Kubín: Multidisciplinárne stretnutie na tému Kyberšikana

18.5.2023 ÚPSVaR Partizánske: Multidisciplinárne stretnutie na tému Kyberšikana

2.6.2023 ÚPSVaR Humenné: Multidisciplinárne stretnutie na tému Obchodovanie s ľuďmi

7.6.2023 ÚPSVaR Liptovský Mikuláš: Multidisciplinárne stretnutie na tému Kyberšikana

14.6.2023 Mestský úrad Snina: Multidisciplinárne stretnutie na tému Obchodovanie s ľuďmi

20.6.2023 Námestovo: Multidisciplinárne stretnutie na tému Bezpečnosť používania sociálnych sietí a internetu

14.9.2023 ÚPSVaR Stará Ľubovňa: Multidisciplinárne stretnutie na tému Kyberšikana

Spolupráca s Justičnou akadémiou SR v rámci projektu Rozvoj systému špecializovaného vzdelávania sudcov a justičných zamestnancov

11.5.2023 online prednáška pre sudcov/sudkyne a vyšších súdnych úradníkov/vyššie súdne úradníčky na tému Vybrané otázky antidiskriminačného práva v trvaní 6 hodín pre 49 účastníkov a účastníčok.

Spolupráca s vysokými školami

28.2.2023 Trenčín: Fakulta sociálno-ekonomických vzťahov a Katedry politológie TNUNI – prednáška na tému Ľudské práva pre 50 študentov a študentiek

5.4.2023 Bratislava: Fakulta sociálnych a ekonomických vied Univerzity Komenského v Bratislave - prednáška pre študentov a študentky na tému ľudskoprávných štruktúr OSN v rámci predmetu Human Rights

9.10.2023 Bratislava: Fakultou informatiky STU - prednáška na tému Nediskriminácia pre 79 študentov a študentiek

5.12.2023 Trenčín: Fakulta sociálno-ekonomických vzťahov a Katedry politológie TNUNI- beseda pri príležitosti Dňa ľudských práv pre 15 študentov a študentiek venovaná aktuálnym témam ľudských práv v Slovenskej republike

14.12.2023 Bratislava: Fakulta sociálnych a ekonomických vied Univerzity Komen-

ského v Bratislave - výskumný seminár, na ktorom zástupkyňa Strediska prednášala na tému reportovania medzinárodným ľudskoprávnym mechanizmom „Is reporting to international human rights bodies worth the hassle?“

Vzdelávanie pedagogických zborov

15.2.2023 Základná škola Rázusova Čadca – vzdelávanie pre pedagogický zbor na tému Kyberšikana

26.5.2023 spolupráca s Regionálnym kultúrnym centrom v Prievidzi – vzdelávanie pre koordinátorky prevencie ZŠ a SŠ na tému Ľudské práva a kritické myslenie

3.7.2023 Obchodná akadémia Nitra – vzdelávanie pre pedagogický zbor na tému Nediskriminácia

25.8.2023 spolupráca s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Partizánskom, Stredná odborná škola J. A. Baťu v Partizánskom - vzdelávanie pre pedagogický zbor na tému Nediskriminácia

19.10.2023 Podduklianske osvetové stredisko vo Svidníku – vzdelávanie pre pedagogické zbory regiónu Svidník na tému Nediskriminácia, nenávisťné prejavy na internete a ľudské práva

OSTATNÉ ÚLOHY

I. Členstvo vo výboroch a pracovných skupinách na vnútroštátnej úrovni

Počas roka 2023 sa zamestnanci a zamestnankyne Strediska aktívne zúčastňovali jednotlivých zasadnutí výborov **Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť**. Konkrétne zasadnutí Výboru pre deti a mládež (21.3., 27.6. a 20.12.2023), Výboru pre práva LGBTI osôb (7.3. a 12.6.2023), Výboru pre rodovú rovnosť (30.1., 16.3., 15.6. a 27.11.2023), Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny (6.3., 24.5., 20.9. a 6.12.2023), Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím (7.3., 20.6. a 28.9.2023) a Výboru pre predchádzanie a elimináciu rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatných foriem intolerancie (21.3.2023). Výkonná riaditeľka sa aktívne zúčastnila všetkých realizovaných zasadnutí Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť v roku 2022 (27.3. a 26.6.2023).

Zamestnanci a zamestnankyne tiež participovali v nasledovných pracovných skupinách:

- Platforma aktérov k aktivite 3.1.2 Akčného plánu zdravie na roky 2022 – 2024 Stratégie rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do roku 2030 – stretnutie 17.10.2023;
- Expertná pracovná skupina k príprave Konceptie prevencie bezdomovectva do roku 2030 - pod gesciou Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, 5 pracovných stretnutí počas roka 2023;
- Pracovná skupina pre rodovú rovnosť na trhu práce – pod gesciou Výboru pre rodovú rovnosť, 3 online pracovné stretnutia počas roka 2023;
- Pracovná skupina zameraná na vypracovanie modelu deradikalizačného programu - pod gesciou Ministerstva vnútra SR, stretnutia 30.5. a 19.7.2023;
- Pracovná skupina na prevenciu pred sexuálnym vykorisťovaním a zneužívaním (vrátane sexuálneho obťažovania) – pod gesciou Úradu vysokého komisaára OSN pre utečencov (UNHCR), stretnutia 7.1., 31.3., 28.4., 2.6. a 29.9.2023;
- V októbri 2023 bola ministerkou kultúry zriadená Platforma na podporu slobody tlače a ochranu novinárov, ktorej členkou sa stala aj výkonná riaditeľka SNSLP a aktívne sa zúčastnila oboch riadnych zasadnutí Platformy v roku 2023 (8.11.a 14.12.2023).

II. Spolupráca na vnútroštátnej úrovni

Zamestnanci a zamestnankyne Strediska zrealizovali a/alebo sa aktívne zúčastnili nasledovných pracovných stretnutí, rokovaní, školení a konferencií s relevantnými aktérmi v oblasti ľudských práv a nediskriminácie:

- pracovné stretnutie so zástupkyňami Úradu vysokého komisára OSN pre utečencov k plánu na rok 2023 pracovnej skupiny na prevenciu pred sexuálnym vykorisťovaním a zneužívaním (vrátane sexuálneho obťažovania), 13.1.2023 (Bratislava);
- účasť na úvodnom stretnutí k projektu pod názvom „Implementácia Európskej záruky pre deti – Inklúzia detí so zdravotným znevýhodnením v kontexte deinštitucionalizácie náhradnej starostlivosti“, 17.1.2023 (Bratislava);
- **výročná konferencia o ľudských právach LGBTI+ ľudí Inkonferencia organizovaná Iniciatívou Inakosť, na ktorej zástupkyňa Strediska predstavila aktivity Strediska v oblasti rovnosti a práv LGBTI+ ľudí, 30.1.2023 (Bratislava) (na fotke);**
- účasť na stretnutí NAKA k dostupným dátam o trestných činoch a priestupkoch extrémizmu, 6.2.2023 (Bratislava);
- prijatie pracovnej návštevy z Kancelárie verejného ochrancu práv Českej republiky – stretnutie vedenia oboch organizácií a pracovné rokovania jednotlivých tímov pre výmenu dobrej praxe a spoluprácu, 15.2.2023 (Bratislava);
- pracovné stretnutie so zástupcom zo Zdravých regiónov vo veci riešenia prípadov diskriminácie z dôvodu etnicity, 16.2.2023 (Banská Bystrica);
- účasť na prezentácii novej telefonickkej linky a zdieľanie informácií o poradenstve v oblasti sexuálneho a reprodukčného zdravia a práv, 20.2.2023 (online);

- účasť na medzinárodnej konferencii o slobode médií (Media freedom 2023) organizovaná Ministerstvom kultúry SR, 20.2.2023 (Bratislava);
- pracovné stretnutie so zástupcami Kancelárie verejného ochrancu práv Českej republiky, na ktorom zástupcovia Strediska rokovali o možnostiach odbornej spolupráce a výmeny skúsenosti v oblasti ľudských práv a nediskriminácie, 28.2.2023 (Bratislava);
- pracovné stretnutie pracovnej podskupiny k inklúzii pri UNHCR, na ktorom zástupkyňa Strediska predstavila identifikované výzvy v súvislosti s prístupom k bývaniu utečencov z Ukrajiny, 3.3.2023 (online);
- pracovné stretnutie s riaditeľkou kancelárie UNHCR na Slovensku k podpisu memoranda o spolupráci so Strediskom, 3.3.2023 (Bratislava);
- stretnutie koordinačného fóra utečencov pri UNHCR, 6.3.2023 (online);
- vystúpenie na panelovej diskusii počas podujatia Festival ženských práv – Ženy v prvej línii klimatickej krízy. Feministické perspektívy a riešenia v hľadanií klimatickej spravodlivosti, 8.3.2023 (Bratislava);
- pracovné stretnutie so zástupkyňou Kancelárie pre obeť trestných činov Banská Bystrica vo veci nadviazania regionálnej spolupráce a výmene skúseností s klientmi a klientkami, 8.3.2023 (Banská Bystrica);
- pracovné stretnutie s riaditeľom Základnej školy s materskou školou Árpáda Fesztyho s vyučovacím jazykom maďarským, Hurbanovo vo veci segregácie rómskych žiakov, 10.3.2023 (Hurbanovo);
- poskytnutie konzultácií a pripomienok k návrhu VZN upravujúceho mestské nájomné bývanie hlavného mesta Bratislava, 13.3.2023 (Bratislava);
- úradné rokovanie k monitoringu segregácie na základnej škole v Hurbanove, na ktorej zamestnanci Strediska s riaditeľom školy aktívne rokovali o otázky vývoja a aktuálneho stavu odstraňovania etnickej segregácie rómskych žiakov vo vzdelávaní, 13.3.2023 (Hurbanovo);
- účasť na konferencii Reducing Gender Pay Gap, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR a Islandské Equality Body, 14.3.2023 (online)
- pracovné stretnutie s Centrom pre komunitné organizovanie vo veci monitorovania situácie MRK v oblasti bývania na území Banskej Bystrice, 14.3.2023 (Banská Bystrica);
- účasť na školení Diverzita a inklúzia v praxi organizované Chartou diverzity Slovensko, na ktorom zástupkyňa Strediska školila účastníkov a účastníčky o nediskriminačných pracovných benefitoch ako nástroji na podporu diverzity, 14.3.2023 (Bratislava);
- pracovné stretnutie s verejným ochrancom práv a zástupcami Kancelárie verejného ochrancu práv za účelom užšej spolupráce pri výkone mandátov, 14.3.2023 (Bratislava);
- účasť na festivale transrodovej kultúry Svet podľa Gabriela, 18.3.2023 (Bratislava);

- **pracovné stretnutie so zástupcami Európskeho centra pre práva Rómov vo veci vzájomnej spolupráce v oblasti diskriminácie na základe etnicity, 22.3.2023 (Bratislava) (na fotke);**
- poskytovanie právneho poradenstva v Teplárni, 23.3.2023 (Bratislava);
- pracovné stretnutie so zástupkyňou Úradu splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity Banská Bystrica vo veci nadviazania regionálnej spolupráce, 27.3.2023 (Banská Bystrica);
- pracovné rokovanie so zástupcami obchodnej spoločnosti Whirpool k zamýšľanému prijatiu a oznámeniu dočasného vyrovnávacieho opatrenia, 28.3.2023 (online);
- pracovné rokovanie s riaditeľom sekcie národnostného školstva Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR, na ktorom zamestnanci Strediska vyjadrili svoje právne názory k legislatívnemu zámeru definícií segregácie vo vzdelávaní, 30.3.2023 (Bratislava);
- Dobrenoviny.sk, Križovatky s Mariánom Balázšom a Silviou Porubánovou; 1.4.2023, (Bratislava);
- okrúhly expertný stôl Eurofondy a podpora marginalizovaných rómskych komunit organizovaný EURACTIV, na ktorom zástupkyňa Strediska prezentovala projektové aktivity zamerané na súlad čerpania fondov EÚ s Chartou základných práv EÚ, 3.4.2023 (Bratislava);
- účasť v podcaste Raša Striška, Čo nás naučila história a o zle vojny; 4.4.2023, Bratislava;
- stretnutie so zástupcami Úradu splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity k návrhu definície segregácie vo výchove a vzdelávaní, 4.4.2023 (online);
- pracovné stretnutie so zamestnankyňami novej kancelárie Medzinárodnej organizácie pre migráciu v Banskej Bystrici, 13.4.2023 (Banská Bystrica);
- účasť a vystúpenie : Tlačová konferencia Iniciatívy Zastavme nenávisť, 13.4.2023, Bratislava;

- stretnutie s UNHCR predstaviteľom, na ktorom Stredisko informovalo o výsledkoch a zisteniach zo Správy o dodržiavaní ľudských práv vrátane zásady rovnakého zaobchádzania za rok 2022, 14.4.2023 (Bratislava);
- Small Talk organizovaný pre ambasádorov Charty diverzity Slovensko na tému stratégií diverzity a inklúzie, 20.4.2023 (online);
- pracovné stretnutie na Fakulte sociálnych vied Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave o spolupráci medzi FSV UCM a Strediskom, 24.4.2023 (Trnava);
- účasť na okrúhlym stole OSF – Vzdelávanie k ľudským právam v príprave budúcich pedagogičiek a pedagógov, 2.5.2023 (Bratislava);
- pracovné stretnutie na pozvanie novovznikajúceho Odboru kriminológie, MS SR, 3.5.2023 (Bratislava);
- pracovné stretnutie na MZ SR k nadchádzajúcemu zasadaniu Rady vlády SR pre duševné zdravie; 4.5.2023, (Bratislava);
- účasť na podujatí Charty Diverzity Veková diverzita na pracovisku, 10.5.2023 (Bratislava);
- konzultácia s World Justice Project o nastavení ich nového monitorovacieho nástroja, 15.5.2023 (online);
- dúhový koktail (Rainbow cocktail) pri príležitosti Medzinárodného dňa boja proti homo, bi, trans a intersexfóbii (IDAHOBIT) organizovaný Velvyslanectvom Holandského kráľovstva na Slovensku; 17.5.2023 (Bratislava);
- pracovné stretnutie s mimovládnu organizáciou KlnIT k plánovaným aktivitám v oblasti umelej inteligencie, 19.5.2023 (online);
- pracovné stretnutie na Ústave klinického právneho vzdelávania Právnickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave o spolupráci v zimnom semestri akademického roku 2023/24, 22.5.2023 (Bratislava);
- interdisciplinárny workshop agentúry GRAPE k reprodukčnej situácii na Slovensku, 31.5.2023, (Bratislava);
- účasť na slávnostnom ukončení 25. ročníka stáže študentov v Kancelárii Národnej rady SR, 1.6.2023 (Bratislava);
- pracovné rokovanie so splnomocnencom vlády SR pre rómske komunity k problematike spolupráce pri zistených prípadoch segregácie vo vzdelávaní, 5.6.2023 (Bratislava);
- diseminačný expertný workshop „Príručka ľudských práv“ organizovaný Helsinským výborom na Slovensku v spolupráci s Právnickou fakultou Univerzity Komenského v Bratislave na témy osobná sloboda, migrácia a azyl, 6.6.2023 (Bratislava);
- účasť na školení PDCS „Ako sa nehádať o klíme“, 7.6.2023 (Bratislava);
- publicisticko výskumný rozhovor realizovaný Katarínou Strýčkovou na tému historicky temných miest rodovej rovnosti na Slovensku; 7.6.2023, (Bratislava);
- vystúpenie na okrúhlym stole FES Slovensko k téme chudoby a situácie menších, 7.6.2023, (Bratislava);
- SME.sk, autorský profilový rozhovor so S. Porubánovou; 14.6.2023, (Bratislava);
- účasť a vystúpenie v rámci okrúhleho stola Zastúpenia EK na Slovensku a Euractiv SK, Ženy kandidátky v parlamentných voľbách; 19.6.2023; (Bratislava);

- účasť na okrúhlym stole s názvom „Dokáže Slovensko ochrániť ženy pred násilím“ organizovaný Fenestra a OZ Hana, 27.6.2023 (Bratislava);
- Stupavská konferencia Spájame sa za demokraciu organizovaná Úradom splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti, 13.6.2023 (Bratislava);
- príspevok na V. zasadnutí Regionálnej platformy pre pomoc obetiam trestných činov na úrovni Banskobystrického kraja, 14.6.2024 (online);
- prezentácia výsledkov výskumu zosúladovania pracovného a osobného života na konferencii verejného ochrancu práv „Rodičovství na pracovišti“, 22.6.2023 (Brno);
- aktívna účasť na workshope organizovanom občianskym združením MEMO 98 k ochrane slobody slova a práv novinárov, 22.6.2023 (Bratislava);
- odborné podujatie APERION k situácii transrodových ľudí, Veľký evanjelický kostol, 23.6.2023, (Bratislava);
- účasť na odbornom seminári Ambrely „O občianskom vzdelávaní – globálne aj lokálne“, 22.- 23.6.2023 (Modra);
- účasť na prezentácii k Dňu otvorených dverí Informačnej kancelárie pre obeť trestných činov Banská Bystrica spojený s celoslovenskou kampaň „Tisíc dôvodov pomoci“, 29.6.2023 (Banská Bystrica);
- LGBTI+ Business Fórum organizované organizáciou DiversityPro, 26.6.2023 (Bratislava);
- účasť na okrúhlym stole organizovanom OZ Bagar k právam osôb vo vyššom veku, 27.6.2023 (Bratislava);
- účasť na diskusii Diverzita a inklúzia v polarizovanej spoločnosti, Manifest Bohéma, 29.6.2023, (Bratislava);
- slávnostné otvorenie podujatia Dúhový PRIDE 2023 v Slovenskej národnej galérii, 29.6.2023 (Bratislava);
- pracovné stretnutie so zástupcom ELSA Bratislava o možnostiach spolupráce pri realizácii vzdelávacích aktivít pre študentov/študentky Právnickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave a príprave konferencií, 29.6.2023 (Bratislava);
- prezentácia Správy Európskej komisie o právnom štáte na Slovensku organizovaná Zastúpením Európskej komisie na Slovensku, 6.7.2023 (Bratislava);
- účasť na workshope OECD Hodnotenie otvoreného vládnutia a spolupráca so štátnymi inštitúciami, 9.7.2023 (Bratislava);
- vystúpenie v panelovej diskusii na konferencii Parti Party, ktorú organizoval Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti, 10.7.2023 (Bratislava);
- pracovné stretnutie so zástupcami Úradu na ochranu osobných údajov za účelom spolupráce v oblasti umelej inteligencie a ochrany ľudských práv, 11.7.2023 (Bratislava);
- pracovné stretnutie s riaditeľom Národného inštitútu pre hodnotu a technológie v zdravotníctve organizované Kanceláriou verejného ochrancu práv, ktorého obsahom boli možné návrhy na zmeny aktuálnej právnej úpravy, 12.7.2023 (Bratislava);

- účasť na konferencii „European Asylum Policy after Ukraine“ organizovanej Inštitútom pre centrálnu Európu v spolupráci s Univerzitou Liège a Univerzitou Paris Cité, 13.7.2023 (Bratislava);
- **informačný stánok a právne poradenstvo pre obeť diskriminácie poskytované Strediskom v rámci podujatia Dúhový PRIDE 2023, 22.7.2023 (Bratislava) (na fotke);**
- spoločné vyhlásenie k PRIDE so zástupcami diplomatického zboru, 22.7. 2023, (Bratislava);
- poskytovanie právnej pomoci ukrajinskej komunite v Banskej Bystrici v spolupráci s kanceláriou Medzinárodnej organizácie pre migráciu v Banskej Bystrici, 8.8.2023 (Banská Bystrica);
- účasť na akademicko-advokačnej konferencii „Od cyklu násilia k súhlasu nové podoby vzdelávania a šírenia povedomia o sexuálnom násilí a obťažovaní“ organizovaná Pedagogickou fakultou Univerzity Komenského v Bratislave, 6.9.2023 (Bratislava);
- účasť na záverečnej konferencii Operačného programu Ľudské zdroje, 12.9.2023 (Bratislava);
- pracovné stretnutie so zástupcami Centra pre komunitné organizovanie vo veci kampane Dostupné bývanie pre všetkých , 12.9.2023 (Banská Bystrica);
- stretnutie pracovnej skupiny k desegregácii na Ministerstve školstva, vedy, výskumu a športu SR, 13.9.2023 (online);
- účasť na okrúhlym stole Nadácie otvorenej spoločnosti k vzdelávaniu k ľudským právam, 13.9.2023 (online);
- vystúpenie v panelovej diskusii v rámci podujatia Symbióza-festival o tolerancii a rešpekte medzi nami, 14.-16.9 2023; (Prešov);

- webinár na tému budovania dôvery v právny štát (Building trust in the rule of law: Experiences from Slovakia and the Netherlands) organizovaný Transparency International Slovensko, 19.9.2023 (online);
- stretnutie so zástupkyňou Amnesty International Slovensko k advokačným aktivitám v oblasti práva na bývanie, 21.9.2023 (online);
- účasť na Feministickej konferencii organizovanej kolektívom Sdruženy, 22.-23.9.2023 (Brno);
- účasť na konferencii postavenie transrodových ľudí na Slovensku, organizovanej Právnickou fakultou Univerzity Komenského v Bratislave k projektu VEGA, 25.9.2023, (Bratislava);
- pracovné rokovanie s odborom ľudských práv Ministerstva spravodlivosti SR k legislatívnemu zámeru novely antidiskriminačného zákona, 25.9.2023 (Bratislava);
- aktívna účasť na diskusii „Ukrajinský deň“ a prezentácia kapitoly Základné práva a slobody osôb, ktoré utiekli pred medzinárodným ozbrojeným konfliktom na Ukrajine Správy za rok 2022, 28.9.2023 (Bratislava);
- aktívna účasť na stretnutí pracovnej podskupiny k inklúzii, UNHCR, 29.9.2023 (Bratislava);
- účasť na konferencii Quo vadis postavenie transrodových ľudí na Slovensku?, 29.9.2023 (Bratislava);
- vystúpenie v diskusii DPOH, Nie ste v tom sami, 1.10.2023, (Bratislava);
- účasť v expertnej skupine OECD k indikátorom otvoreného vládnutia, 12.10.2023 (Bratislava);
- aktívna účasť na diskusii „Kde sa v nás berie nenávisť“, ktorú organizoval Skautský inštitút, 12.10.2023 (Bratislava);
- účasť a prezentácia Aktuálne ľudskoprávne výzvy aktívneho starnutia na konferencii „Aktívne starnutie a medzigeneračná spolupráca“, 13.10.2023 (Bratislava);
- vykonávanie dotazníkového sčítavania ľudí bez domova v Bratislave realizovaného Magistrátom mesta Bratislava, 16.10.2023 (Bratislava);
- účasť na 10. zasadnutí Koordinačného výboru pre horizontálne princípy Rovnosť mužov a žien a Nediskriminácia, 17.10.2023 (Bratislava);
- odborné podujatie Spoločné predsudky v slovenskej AI organizované mimovládnu organizáciou KInIT, 18.10.2023 (Bratislava);
- pracovné stretnutie so Slovenským červeným krížom Banská Bystrica vo veci spolupráce a súčinnosti pri riešení mimoriadnej situácie týkajúcej sa tranzitujúcich migrantov 19.10.2023 (Banská Bystrica);
- zapojenie sa do sčítania ľudí bez domova organizované HM Bratislava, 19.-20.10.2023 (Bratislava);
- účasť v diskusii Láska a nenávisť, divadlo P*KT. 22. 10.2023, Bratislava;
- účasť na diskusii „Ako sa vysporiadať s nerovnosťou v odmeňovaní?“, diskusia bola organizovaná v rámci Týždňa rodovej rovnosti Kanceláriou Európskeho parlamentu na Slovensku a Slovenskou spoločnosť pre zahraničnú politiku, 23.10.2023 (Bratislava);

- pracovné rokovanie so zástupcami Národného inštitútu pre vzdelávanie a mládež k zamýšľanému oznámeniu dočasného vyrovnávacieho opatrenia, 24.10.2023 (online);
- konferencia BLF Summit o trendoch spoločenskej zodpovednosti na Slovensku, 25.10.2023 (online);
- účasť na záverečnej konferencii národných projektov zdravé komunity organizovanej Ministerstvom práce sociálnych vecí a rodiny SR, 8.11.2023 (Bratislava);
- konferencia o slobode médií v Európe (Conference on future of media freedom in Europe) organizovaná EuroPolicy, o.z. a EURACTIV Slovensko v spolupráci s Ministerstvom zahraničných vecí a európskych záležitostí SR, 16.11.2023 (online);
- pracovné stretnutie so zástupcami Úradu splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity a Ministerstva spravodlivosti SR k aktivite z Akčného plánu pre prioritnú oblasť boj s protirómskym rasizmom a podpora participácie pre roky 2022-2024, 20.11.2023 (online);
- diskusia a slávnostné prijímanie nových signatárov Charty diverzity Slovensko organizované Nadáciou Pontis, 21.11.2023 (Bratislava);
- školenie Diverzia, rovnosť a inklúzia (DEI) v praxi organizované Chartou diverzity Slovensko, na ktorom zástupkyňa Strediska školila účastníkov a účastníčky o nediskriminačných pracovných benefitoch ako nástroji na podporu diverzity, 22.11.2023 (Bratislava);
- stretnutie platformy spolupracujúcich subjektov na úrovni bansko-bystrického kraja v rámci národného projektu „Zlepšenie prístupu obetí trestných činov k službám a vytvorenie kontaktných bodov pre obeť“, ktorý zastrešuje Ministerstvo vnútra SR prostredníctvom odboru prevencie kriminality kancelárie ministra vnútra SR, 22.11.2023 (online);
- 1. stretnutie neformálnej siete verejne angažovaných žien, Prezidentský palác, 23.11.2023, (Bratislava);
- **účasť na spoločnom vyhlásení a fotografovaní s p. prezidentkou pri príležitosti Medzinárodného dňa boja proti násiliu na ženách, 24.11. 2023, (Bratislava) (na fotke);**
- účasť na gala večere Roma Spirit 2023, 25.-26.11.2023 (Košice);

- okrúhly stôl so zástupcami ľudskoprávných inštitúcií a odborníkmi v oblasti psychiatrie organizovaný Ministerstvom zdravotníctva SR, 27.11.2023 (Bratislava);
- výročná konferencia o ľudských právach LGBTI+ ľudí Inkonferencia organizovaná Iniciatívou Inakosť, na ktorej zástupkyňa Strediska diskutovala o situácii v oblasti práv LGBTI+ ľudí na Slovensku a medzinárodných ľudskoprávných štandardoch, 28.11.2023 (Bratislava);
- účasť a vystúpenie v panelovej diskusii na X. ročníku HUMAN FORUM na tému Posilňovanie demokracie a občianskej spoločnosti ako prevencia rastu extrémizmu, 28.11.2023 (Banská Bystrica);
- účasť na odbornom podujatí „Inklúzia a diverzita vo vzdelávaní“ organizovanom Národnou kanceláriou Eurýdice, 30.11.2023 (Bratislava);
- účasť na IOM školení v téme prevencie obchodovania s ľuďmi, 30.11.2023 (Banská Bystrica);
- účasť na podujatí „Ako ďalej s podporou rodovej rovnosti (nielen) na UK“, 1.12.2023 (Bratislava);
- účasť na neformálnom stretnutí o Diverzite, rovnosti a inklúzii, TESCO, 1.12.2023 (Bratislava);
- partnerská účasť na premiére Pozsony Dance Club, DPOH, 3.12.2023, (Bratislava);
- pracovné rokovanie so zástupcami Úradom splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity k rozsahu podpory Strediska ako spolugestora k aktivite z Akčného plánu boja s protirómskym rasizmom a podpory participácie, osobitne k téme podpory informovanosti o DVO, 4.12.2023 (online);
- pracovné stretnutie so zástupcami Amnesty International Slovensko a Poradne pre občianske a ľudské práva ohľadom sťažnosti Strediska vo veci plánovanej výstavby ZŠ vo vylúčenej lokalite v Trebišove, 4.12.2023 (online);
- účasť na konferencii Úradu na ochranu oznamovateľov „Whistleblowing v Európe: Od smernice k akcii“, 6 - 7.12.2023 (Bratislava);
- workshop pre zamestnancov a zamestnankyne Strediska na tému Vzdelávanie na pracoviskách k prevencii sexuálneho obťažovania, 11.12.2023 (Bratislava);
- účasť na podujatí KVOP Ombudsmanské ďakujem, 11.12.2023; (Bratislava);
- slávnostné stretnutie na veľvyslanectve USA pri príležitosti Dňa ľudských práv, 12.12.2023, (Bratislava);
- účasť na odovzdávaní Cien Inakosti za rok 2023, 13.12.2023, (Bratislava);
- pracovné stretnutie na Výbore pre ľudské práva a národnostné menšiny NR SR, 18.12.2023, (Bratislava);
- pracovné stretnutia so zástupcami/zástupkyňami zo Zdravých regiónov k monitoringu diskriminácie Rómov a Rómok v oblasti zdravotnej starostlivosti, v priebehu celého roka 2023 (online).

SLOVENSKÉ NÁRODNÉ
STREDISKO
PRE ĽUDSKÉ PRÁVA

IV. FINANČNÉ HOSPODÁRENIE

Ministerstvo financií SR oznámilo Stredisku listom zo dňa 21.2023 pod č. MF/005553/2023-442 rozpis záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu na rok 2023 v celkovej sume 967 002,- eur (z toho 967 002,- eur na bežné výdavky). Transfer na činnosť Strediska na rok 2023 bol v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2022 vyšší o 96 715,- eur (pri porovnaní bežných výdavkov).

Tento záväzný limit bol rozpracovaný do rozpočtu Strediska na jednotlivé položky, zaevidovaný na Ministerstve financií SR a schválený Uznesením Správnej rady Strediska č. 728 zo 17.3.2023.

Dňa 5.1.2023 boli na účet Strediska poukázané finančné prostriedky z MF SR vo výške 967 002,- eur na bežné výdavky.

Na základe žiadosti Strediska zo 16.11.2022, doplnenej 8.12.2022, MF SR 14.12.2022 schválilo v časti zostávajúcich (nevyčerpaných) prostriedkov schválených kapitálových výdavkov na rok 2022 vo výške 35 120,-€ zmenu účelu tejto časti kapitálových výdavkov a ich dočerpanie v rámci roka 2023, resp. 2024, a to na obstaranie osobného automobilu do výšky obstarávacej ceny 28 000,-€ a na obstaranie sieťovej tlačiarne do výšky obstarávacej ceny 7 120,-€.

Stredisko hospodári s finančnými prostriedkami a vedie účtovníctvo podľa zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov a v súlade s Opatrením MF SR, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovnej osnove pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky č. MF/16786/2007-31.

Stredisko je v rozpočtovej schéme Ministerstva financií SR zaradené medzi „ostatné subjekty verejnej správy“ a podľa pokynu Ministerstva financií SR č. MF/27059/2008-311 je povinné predkladať na hodnotenie plnenia rozpočtu verejnej správy súvahu, výkaz ziskov a strát a ďalšie požadované výkazy Ministerstvu financií SR a Štátnej pokladnici.

Stredisko predložilo MF SR – odboru výkazníctva v zákonom určenom termíne, t.j. k 31.1.2024:

1. Finančný výkaz o príjmoch, výdavkoch a finančných operáciách FIN 1-12
2. Finančný výkaz o vybraných údajoch z aktív a pasív FIN 2-04
3. Finančný výkaz o finančných aktívach podľa sektorov FIN 3-04
4. Finančný výkaz o finančných pasívach podľa sektorov FIN 4-04
5. Finančný výkaz o úveroch, emitovaných dlhopisoch, zmenkách a finančnom prenájme subjektu VS FIN 5-04.

Súvahu a Výkaz ziskov a strát Stredisko predložilo v marci 2024.

Výdavky Slovenského národného strediska pre ľudské práva z prostriedkov Štátneho rozpočtu

Bežné výdavky hrazené z prostriedkov Štátneho rozpočtu boli vo výške 966 978,41 eur, čo predstavuje čerpanie 99,998%.

Jednotlivé položky ekonomickej rozpočtovej klasifikácie boli čerpané v nasledovnej výške:

- 611 – základné platy boli čerpané vo výške 495 743,39 eur (100,00 %)
- 614 – odmeny boli čerpané vo výške 46 180,87 eur
- 620 – poisťné a príspevok do poisťovní bolo čerpané vo výške 193 699,49 eur (100,00 %)
- 631 – cestovné náhrady boli čerpané vo výške 13 665,00 eur (100,00 %)
- 632 – energia, voda a komunikácie boli čerpané vo výške 13 385,05 eur (99,90 %)
- 633 – materiál bol čerpaný vo výške 18 152,32 eur (99,90 %)
- 634 – dopravné bolo čerpané vo výške 7 616,95 eur (100,00, %)
- 636 – nájom bol čerpaný vo výške 74 239,79 eur (100,00 %)
- 637 – služby boli čerpané vo výške 99 095,55 eur (suma zahŕňa aj služby spojené s ďalšou údržbou výpočtovej techniky) (100,00 %)
- 642 – náhrady mzdy a platu a odstupného boli čerpané vo výške 1 000,00 eur (100,00 %)
- 649 – členské príspevky medzinárodným organizáciám boli čerpané vo výške 4 200 eur (100,00 %).

Celková suma nespotrebovaných prostriedkov zo štátneho rozpočtu vo výške 23,59 eur (nepoužitá dotácia na bežné výdavky) bude poukázaná na účet Ministerstva financií SR v súlade s Pokynom Ministerstva financií Slovenskej republiky na zúčtovanie finančných vzťahov so štátnym rozpočtom za rok 2023.

Kapitálové výdavky

Na základe žiadosti Strediska zo 16.11.2022, doplnenej 8.12.2022, Ministerstvo financií SR 14.12.2022 schválilo v časti zostávajúcich prostriedkov schválených kapitálových výdavkov vo výške 35 120,-€ zmenu účelu tejto časti kapitálových výdavkov a ich dočerpanie v rámci roka 2023, resp. 2024, a to na:

- obstaranie osobného automobilu do výšky obstarávacej ceny 28 000,-€. Stredisko obstaralo predmetný tovar za cenu 27 819,00 € vrátane DPH;
- obstaranie sieťovej tlačiarne do výšky obstarávacej ceny 7 120,-€. Stredisko obstaralo predmetný tovar za cenu 7084,80 € vrátane DPH.

Celkové čerpanie dotácie zo štátneho rozpočtu na rok 2023 na financovanie činnosti Strediska bolo vo výške 99,97 %.